

obzornik

glasilo delovne skupnosti

Nova samoupravna organiziranost

DELO PRI URESNIČEVANJU ZAKONA O ZDRUŽENEM DELU

V septembru se je dvakrat sestala koordinacijska komisija za uresničevanje zakona o združenem delu v naši delovni organizaciji. Naloga komisije je, da usklajuje delo vseh komisij v temeljnih organizacijah, daje le-tem strokovne napotke in skrbi, da delo v zvezi s programom v posamezni temeljni organizaciji ne bi preveč zastalo v primerjavi z drugimi.

Na omenjenih dveh sestankih je komisija posvetila pozornost predvsem **organiziranju združenega dela**. Pregledala je osnovne teze, ki jih je pripravila strokovna služba ter ob teh tezah razčističevala pomembna vprašanja, zlasti v zvezi s predvidenim reorganiziranjem Skupnih dejavnosti. Gre za dokaj zapletena vprašanja s področja organiziranja zunanjetrgovinskih in nekaterih drugih dejavnosti. Razlog temu, da omenjena vprašanja niso še povsem razčiščena, je v tem, da predpisi, ki podrobneje urejajo osnovna določila zakona o združenem delu, še niso dokončno sprejeti, ob vsakdanjem praktičnem delu pa se porajajo različna stališča.

Poleg tega je treba pri takšnem odločanju upoštevati tudi nekatere posebne probleme Bresta. Ti izvirajo med drugim tudi iz oddaljenosti od večjih mest in s tem v zvezi z nastalimi kadrovskega sodišča in Gospodarske zbornice, da bi se tako lažje opredelili za kar najprimernejšo odločitev.

Oglejmo si, v čem so po sedanjih spoznanjih predvidene

glavne spremembe v zvezi s statusnimi vprašanji.

Sedanjo organiziranost Bresta poznamo: pet temeljnih organizacij in delovna skupnost Skupnih dejavnosti.

Novo rešitve, ki so vsebovane v tezah, so posledica dolgoročnih programov in pa seveda zahtev veljavnih predpisov, predvsem zakona o združenem delu. Do njih smo prišli tako, da smo izhajali iz zakonsko pogojenih nalog, ki so:

1. Ugotoviti moramo, ali ni v sedanjih temeljnih organizacijah takšnih delov, ki izpolnjujejo pogoje za organiziranje novih temeljnih organizacij.

2. Ugotoviti moramo, ali ni v delovni skupnosti Skupnih dejavnosti takšnih delov, ki izpolnjujejo pogoje za organiziranje temeljnih organizacij oziroma izločiti službe, ki bodo še naprej organizirane kot delovna skupnost.

3. Samoupravno in registrsko moramo uresničiti zastavljene integracije.

4. Sproti je treba samoupravno in registrsko urediti položaj temeljnih organizacij, ki jih bomo ustanovljali na novo.

5. Spremljati moramo vlogo in pomen oziroma primernost (urejenost) združitve delovne organizacije v sestavljeno organizacijo Slovenijales — proizvodnja in trgovina Ljubljana.

Pri prvi točki je ugotovljeno, da TOZD Tovarna pohištva Martinjak n. sol. o. širi in modernizira tapetniško dejavnost v skladu s sprejetimi programi in plani. Videti je, da bo ta delovna enota v nekaj mesecih dosegla pogoje za organiziranje nove temeljne organizacije, katere glavna dejavnost bo proizvodnja oblazinjenega pohištva. Glede na vrsto dejavnosti sodita v to temeljno organizacijo tudi razrez iprena in proizvodnja izdelkov iz plastičnih mas.

Pri drugi točki je bilo glede na omenjeno zapletenost najteže poiskati najprimernejšo rešitev. V tej fazi je videti kot najbolj sprejemljiva ta, da se celotna prodaja na domačem trgu organizira kot temeljna organizacija po 403. členu zakona o združenem delu, pri tej temeljni organizaciji pa delujejo kot stranske tudi ostale dejavnosti, ki so v glavnem takega značaja, da bi bila brez njih prodajna funkcija okrnjena. Sem sodijo zlasti lastna maloprodaja, nakladanje, razkladanje in skladiščenje blaga, opravljanje storitev tovornega cestnega prometa s špedicijo in podobno. Vse ostale dejavnosti, za katere bodo po ponovnem pre-

(Konec na 2. strani)

PROGRAM

PRAZNOVANJA 30-LETNICE BRESTA

Poseben organizacijski odbor za praznovanje 30-letnice Bresta je pričel s svojim delom že spomladi, vendar mu je zaradi spleta objektivnih okoliščin šele pred dnevi uspelo izoblikovati dokončni program praznovanja, ki se bodo zvrstila čez ves oktober, »Brestov mesec«.

Ena izmed velikih prireditev, srečanje vseh Brestovih delavcev, je že bila. Da ne bi ponagajalo muhasto in pogosto deževno oktobrsko vreme, je Brestova sindikalna konferenca to srečanje organizirala že ob koncu avgusta. S požrtvovalnim in marljivim delom je njenemu organizacijskemu odboru uspelo, da je bilo srečanje nadvse mikavno in prisrčno.

V oktobru pa se bodo zvrstile naslednje prireditve:

— 2. oktobra bo v Cerknici velika gasilska prireditev — tradicionalni peterboj gasilcev Mebla, Marlesa, Novolesa, Stola in Bresta — združena s praznovanjem 30-letnice Gasilskega društva Tovarne pohištva Cerknica in s podelitvijo priznanj za dolgoletno delo v tej dejavnosti. Seveda bo tudi posebna gasilska parada ob sodelovanju okoliških gasilskih društev.

— 7. oktobra bo v Brestovem Salonu pohištva odprta razstava del domačih likovnih ustvarjalcev — samoukov. Ob otvoritvi bo tudi kulturni program, ki ga bodo izvajale domače kulturne skupine.

— 19. oktobra bo v okviru praznovanj občinskega praznika slovesna otvoritev nove telovadnice v Cerknici. Slovesna otvoritev bo ob 15.30, zvečer ob 19. uri pa bo kvalitetna propagandna košarkarska tekma med KK Brest iz Ljubljane ter med kvalitetnim tujim klubom ali z jugoslovanskim prvotligašem.

— 21. oktobra bodo slavnostne seje delavskih svetov v TP Cerknica, TP Martinjak, TIP Cerknica in v Skupnih dejavnostih s priložnostnim kulturnim programom ter s sprejemom upokojenih delavcev in jubilarov. Istega dne bo tudi sprejem Brestovih poslovnih partnerjev.

— 23. oktobra bo v Cerknici šahovska simultanka z veleojstrom Parmo.

— Osrednji slovesnosti bosta 25. oktobra, na dan, ko je bil Brest ustanovljen. Ob 15.30 bo na žagi v Tovarni lesnih izdelkov Stari trg odkrito spominsko obeležje v zvezi z uspelimi predvojnimi stankami lesnih delavcev v Loški dolini. Ob odkritju obeležja bo kvaliteten kulturni program, v katerem bosta sodelovala Boris Kralj in Koroški akademski oktet.

Ob 17. uri bo v Domu kulture v Starem trgu slavnostna seja Skupnega delavskega sveta Bresta s podelitvijo priznanj zaslužnim delavcem in s krajšim kulturnim programom.

Istega dne bosta tudi slavnostni seji delavskih svetov v TP Stari trg in v TLI Stari trg.

— 29. oktobra bo na kegljišču v Cerknici kvaliteten kegljaški dvoboj med republiško selekcijo in okrepljenim Brestom — v ženski in moški konkurenci.

— Omenimo naj še, da bo ob tej priložnosti izšla posebna propagandna publikacija o Brestu z bogato likovno opremo. Izšla bo tudi posebna — slavnostna številka Brestovega obzornika — v povečanem obsegu. Vsi Brestovi delavci in upokojenici bodo dobili posebne spominske značke in obeske.

V Kinu Cerknica si bodo obiskovalci lahko kot predfilm ogledali tudi film Brest brsti na pepelu, po temeljnih organizacijah pa si bodo lahko ogledali kratka filma o otvoritvi nove tovarne ivernih plošč in o uspehu na lesariadi.

Tudi vse propagandno-reklamne akcije v tem obdobju bodo v znamenju našega jubileja.

Upamo, da bomo tako dostojno proslavili Brestovo tridesetletno težavno, a uspešno razvojno pot z mislijo in s prizadevanji za še boljši in uspešnejši jutri.



Skladišče hlodovine na MELESU v Loški dolini

Nova samoupravna organiziranost

(Nadaljevanje s 1. strani)
tresu temeljne organizacije določile, da so skupnega pomena, bodo ostale še naprej v delovni skupnosti Skupnih dejavnosti.

Pri tretji skupini nalog izhajajo nove obveznosti iz integracijskih gibanj, do katerih prihaja v zvezi z našim poslovanjem. Znano nam je, da so se delavci delovne organizacije Jelka Begunje in delavci Bresta v referendumu že odločili, da se Jelka združi v Brest in postane temeljna organizacija. To odločitev je treba zdaj uresničiti tudi skozi samoupravni sporazum o združitvi v delovno organizacijo in skozi nekatere druge samoupravne splošne akte ter omenjene spremembe vpisati v sodni register.

Druga podobna integracija, ki pa je šele v fazi začetnih zблиževanj in strokovnega razčiščevanja pogojev in razlogov zanjo, je v tem, da bi se delovna organizacija Brest iz Beograda združila v Brest iz Cerknice in enako kot Jelka postala temeljna orga-

Letos smo uspeli vpisati v sodni register tudi sestavljeno organizacijo SLOVENIJALES, v kateri smo združeni. Kljub registraciji pa seveda zapažamo še vrsto neurejenih ali pa neprimerno urejenih zadev v okviru sestavljene organizacije. Zato moramo še naprej spremljati njeno celotno delovanje s posebnim poudarkom na tem, koliko uresničujemo v njej interese, zaradi katerih smo se odločili za združitev. Tako bo potrebno ponovno dati na rešeto področje delitve dela s potrebno specializacijo in ureditvijo medsebojnih razmerij, ki iz tega izhajajo, povečanje produktivnosti družbenega dela, združenega v sestavljeni organizaciji ter druge ugodnosti in koristi, ki smo jih pričakovali. Na podlagi takšne razprave bomo določili ukrepe, za katere se bomo potegovali v okviru sestavljene organizacije.

Vzporedno bomo morali z omenjenimi organizacijskimi novostmi po ustreznih postopkih spremljati tudi samoupravne

splošne akte in glavne spremembe evidentirati v sodni register.

Teze, o katerih pišemo, so seveda zgolj strokovni zametek novih rešitev, o katerih še ni rečena zadnja beseda. Prav v dneh, ko nastaja ta številka Obzornika, se bodo sestali na skupnem sestanku predstavniki vseh temeljnih organizacij, ki so zadolženi za delo na področju organizacijsko-statusnih vprašanj. Ta skupina delavcev bo do vseh podrobnosti proučila vprašanja nove organiziranosti in pripravila gradivo za odločanje na delavskih svetih, zborih delavcev in referendumih. Pred odločanjem pa bo organizirala potrebno javno razpravo, da bi bile odločitve kar najbolj zrele. Z. Zabukovec



Skladišče surovin ob Tovarni ivernih plošč

Predvsem in znova o naših prihodnjih nalogah

S PRETEKLE SEJE DELAVSKEGA SVETA SOZD SLOVENIJALES

V sedanji mandatni dobi je bila pretekla seja druga po vrsti. Delavski svet je sestavljen iz delegatov vseh delovnih organizacij, ki so združene v SOZD Slovenijales, iz vsake temeljne organizacije pa je po en delegat.

Pretekla seja je bila zanimiva zato, ker smo se seznanili s prihodnjim razvojem sestavljene organizacije ter s trenutnim stanjem in težavami posameznih delovnih organizacij.

Delavski svet je po naročilu razpisne komisije znova izvolil za predsednika poslovnega odbora SOZD Slovenijales tovariša Franca Razdevška, za njegovega svetovaleca pa tovariša Sašo Reicherja. Tovariš Razdevšek je po izvolitvi analiziral dosedanje delo poslovnega odbora in napovedal glavne smernice za prihodnje delo.

Z dosedanjim delom ni bil popolnoma zadovoljen, saj SOZD ni mogla takoj zadovoljiti vseh pričakovanih posameznih delovnih organizacij, zlasti, kar zade-

va prodajo. Pač pa je pomagala nekaterim delovnim organizacijam v težavah in pri investicijah.

Za prihodnji razvoj je treba vse sile vpreči v hitrejši razvoj in v modernizacijo tehnologije. Na področju novosti pri končnih izdelkih in tehnologiji nas nekatere tovarne pohištva iz drugih republik že močno prekašajo, zato se moramo potruditi, da jih ujamemo, če nečemo izgubiti trga.

V kratkem naj bi banke reorganizirali na interne, temeljne in združene banke, ki naj bi bile regionalne in ne branžne. Novi organizaciji bank bi se morale delovne organizacije čimbolje prilagoditi in navezati z njimi dobre stike, tako da bi z združenjem sredstev delovnih organiza-

cij v SOZD in s sodelovanjem z bankami uspešno zbrali sredstva za modernizacijo obratov in trgovine.

Naslednja naloga naj bi bila oblikovanje ustreznih skupnih služb SOZD. V zadnjem času se niso mogli odločiti, ali naj bi trgovina delovala samo za izdelke Slovenijalesa ali bi prodajali tudi izdelke drugih delovnih organizacij. Po temeljitem premisleku so se odločili, da se ne bodo zaprli v okvir SOZD, vendar bi imeli izdelki delovnih organizacij SOZD prednost.

Tovariš Razdevšek je delegate tudi opozoril, da izvajanje akcijskega programa uresničevanja zakona o združenem delu ne poteka po načrtu in da se nekatere delovne organizacije ne držijo rokov.

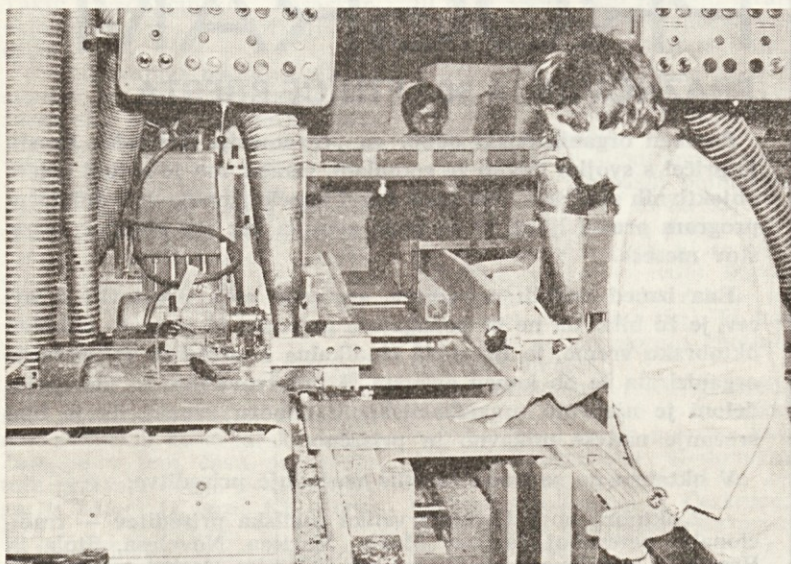
V nadaljevanju je tovarišica Pavla Vihar pregledala glavne značilnosti poslovanja SOZD in posameznih delovnih organizacij v prvem polletju prejšnjega in letošnjega leta in podala poročilo o sanacijah. Ugotovila je, da so rezultati poslovanja v celoti sorazmerno ugodni zaradi trenutne konjunktne na domačem trgu, pokazali pa so se tudi nekateri negativni pojavi. Ekonomičnost je glede na prejšnje leto padla. Čisti prihodek pa glede na celotni prihodek stagnira. Letos se poznajo velike obveznosti do SIS, ki so za proizvodne delovne organizacije za 148% večje kot lani, za celotno SOZD pa veliko manjše.

Izguba zaradi nedoseženega dohodka se je v primeri z lanskim letom precej zmanjšala, od 15 na 2 milijardi dinarjev. Delovne organizacije, ki so bile, ali so še v sanaciji, so se precej popravile. Trenutno je največji problem Tovarna meril Slovenj Gradec, za katero je zelo težko narediti sanacijski program zaradi prejšnjega prikrievanja slabosti in izgube. Zato bo verjetno šla v stečaj.

Osebnih dohodki so v primerjavi z ostalimi panogami skromni. Precej visoki pa so poslovni skladi, trenutno okrog 8,7 milijard. Največji izvoznik v SOZD je KLI Logatec pred Brestom, ki je sicer največja delovna organizacija. V odstotkih je največji izvoznik LIP Radomlje, ki izvozi 78 odstotkov proizvodnje.

Zalog delovne organizacije trenutno nimajo; med redkimi, ki jih imajo, je tudi Brest zaradi zalog starih kuhinj in sestavljenega programa furniranega pohištva.

Povzetek seje delavskega sveta SOZD Slovenijales bi lahko bil, da so njene perspektive ugodne, če bomo skrbeli za sprotno modernizacijo tehnologije, če bomo poskušali preventivno vplivati na težave, ki bi lahko nastale in če bomo racionalno združevali delo in sredstva za boljši in hitrejši razvoj obratov in trgovine. J. Urbas



Delo pri formatki (iz Tovarne pohištva Cerknica)

nizacija. V ta namen je imenovana posebna dvostranska komisija, ki mora pripraviti vse potrebno za odločitev na referendumih. Ugotovitve te komisije nam še niso znane in zato o podrobnostih še ne moremo govoriti.

Glede na programsko usmeritev so v teku pripravljajna dela za rekonstrukcijo stare tovarne ivernih plošč, v kateri bi se odvijala glavna dejavnost, ki sega na področje proizvodov iz mineralnih snovi. Po sedanjih podatkih je videti, da bo delovala v takšnem obsegu in z drugimi takšnimi obeležji, ki bodo narekovali ustanovitev in pravno ureditev v obliki nove temeljne organizacije.

Neposredna naloga sindikata

JAVNA RAZPRAVA O OSNUTKIH ŠTIRIH NOVIH REPUBLIŠKIH ZAKONOV

V teku je javna razprava o osnutkih štirih republiških zakonov, ki so vsak zase posebej pomembni za urejanje samoupravnih odnosov v združenem delu. Naloga sindikatov v javni razpravi o osnutkih vsakega zakona je, da vodi razpravo o vsebini prihodnjega zakonskega urejanja in o vsebini samoupravnega urejanja neposrednih odnosov v temeljni organizaciji združenega dela. Sedanja razprava vključuje naslednje osnutke:

- zakon o delovnih razmerjih,
- zakon o referendumu in drugih oblikah osebnega izjavljanja,
- zakon o organu samoupravne delavske kontrole,
- zakon o volitvah in odpolicu organov upravljanja in o imenovanju poslovodnih organov v organizacijah združenega dela.

Poleg omenjenih osnutkov zakonov je v javni razpravi tudi osnutek predloga sprememb in

dopolnitev družbenega dogovora o oblikovanju in izvajanju stipendijske politike v SR Sloveniji. V začetku septembra je predsedstvo občinskega sveta Zveze sindikatov razpravljalo o poteku javne razprave in zavzelo naslednje stališče:



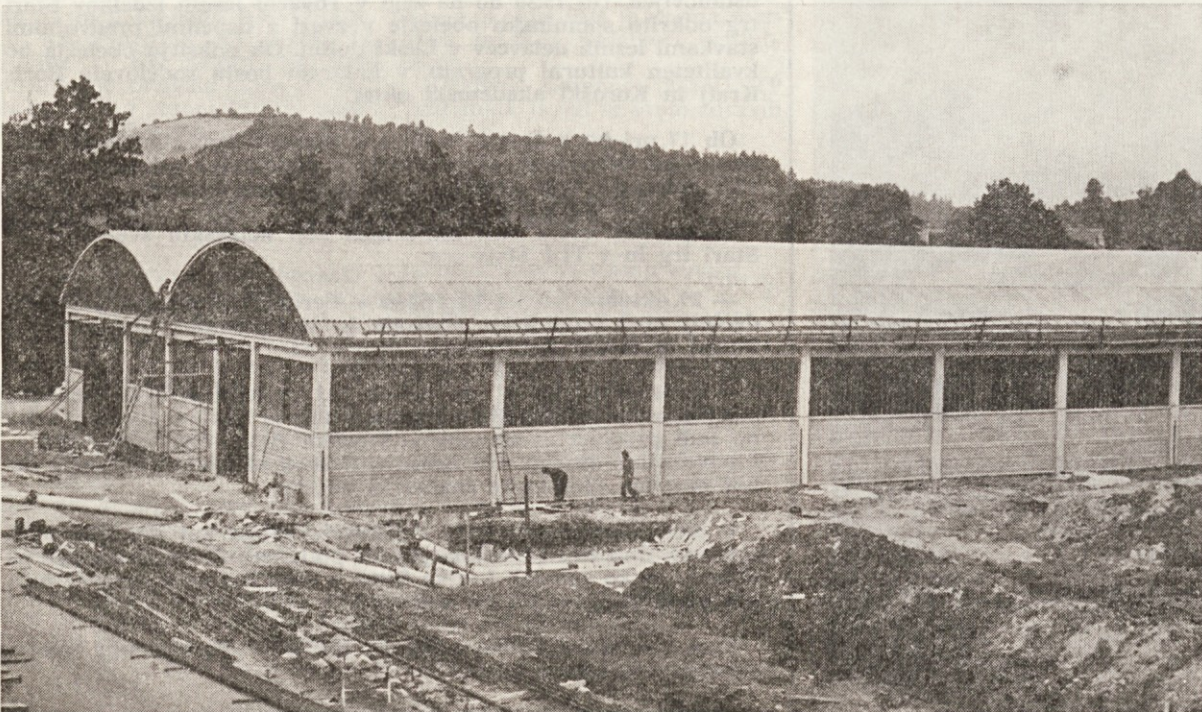
V vseh osnovnih organizacijah sindikata je potrebno organizirati razpravo o predlaganih zakonih; izvršni odbori naj pritegnejo k razpravi tudi ostale družbeno-politične organizacije in organe upravljanja. Na skupni seji tega političnega aktiva naj se dogovorijo za neposredne razprave po sindikalnih skupinah ali pa na zborih delavcev.

Odgovornost vodstev sindikalnih organizacij je predvsem v tem, da z družbenopolitično aktivnostjo omogočijo, da se vsi delavci seznanijo in v času javne razprave na organiziran način sodelujejo pri dograjevanju pomembnega zakonskega urejanja našega vsakdanjega dela in življenja v delovnih organizacijah.

Dobro organizirana in vsebinsko izpeljana akcija v času javne razprave o omenjenih osnutkih pa bo hkrati tudi že priprava in velika pomoč pri oblikovanju ustreznih samoupravnih splošnih aktov.

Vsa ta aktivnost bi morala biti opravljena do konca septembra.

A. Otoničar



Naša nova — prihodnja — temeljna organizacija: tapetništvo

Prodaja pohištva

Prodaja Brestovega pohištva se je leta 1976 v primeri z letom 1975 povečala za 14 odstotkov. Zato bi analiziral prodajo v letu 1976, kako se je le-ta gibal in kje smo prodajali. Naj še enkrat nanizam strukturo prodaje po republikah (v odstotkih):

SFRJ	Slovenija	Hrvatska	Srbija	Makedonija	BiH	Črna gora
100,00	49,36	22,86	19,08	2,79	4,98	1,94

Iz razpredelnice je videti, da daleč pred vsemi prednjači Slovenija, saj je polovica vse naše prodaje v Sloveniji. Če pa primerjamo to z ostalimi republikami glede na število prebivalstva, na število trgovin s pohištvo oziroma z gibanjem vseh dejavnikov, ki vplivajo na prodajo pohištva, pa vidimo, da prodamo v ostalih republikah še zelo malo. Takega uspeha kot je v Sloveniji, sicer ne moremo pričakovati, potruditi pa se moramo, da do takih razlik ne bi prihajalo. Že s samo primerjavo med deležem prodaje v Sloveniji in v Črni gori vidimo, da je razlika vseeno le prevelika. Drugo, kar lahko ugotovimo pa je, da je največja prodaja v večjih skladiščih, medtem ko je v ostalih krajih bolj slaba.

Za ilustracijo lahko omenimo naslednje podatke o prodaji v letu 1976. Prikazal bom le kraje, ki so zastopani v naši prodaji z več kot enim odstotkom.

Kraj	odstotek	Indeks 1975 = 100
Ljubljana	9.89	104
Beograd	8.70	114
Zagreb	5.95	116
Novi Sad	4.48	168
Split	3.70	107
Maribor	3.37	101
Celje	3.07	95
Rijeka	2.93	116
Sarajevo	2.26	86
Lesce	2.07	116
Skopje	1.84	116
Kranj	1.69	101
Velenje	1.43	84
Ptuj	1.35	117

Iz teh podatkov vidimo, da samo v štirinajstih mestih prodamo več kot polovico obsega naše prodaje na domačem trgu. Naše pohištvo pa prodajajo v približno 600 prodajalnah po vsej Jugoslaviji, vendar je promet v nekaterih neznaten.

Sicer je res, da je v središčih najlažje prodajati, vendar pa se je treba zavedati, da se lahko nakupi pohištva čez noč občutno zmanjšajo in takrat bo prišlo do izraza načelo, da lahko dosežemo isto prodajo, vendar le-ta ne bo tako osredotočena v večjih središčih, temveč posejana po vsej Jugoslaviji. Vendar pa ob vsem tem, ko hočemo popolnoma obdelati jugoslovanski trg, ne smemo zanemariti izvoza.

Če naj bi sedaj pojasnili, zakaj v večjih mestih prodajajo toliko pohištva, moramo najprej pogledati, kako se je gibal stanovanjska izgradnja v zadnjih letih in kje. Še prej pa bi navedel podatke iz statističnega godišnjaka, kako se je gibal povprečna stanovanjska površina na osebo v Jugoslaviji v zadnjih letih.

Leta 1951 je bila povprečna stanovanjska površina 8,7 kvadratnega metra na osebo, medtem ko je bila leta 1971 že 12,2 kvadratnega metra na osebo. Torej je narasla približno za 40 odstotkov, kar avtomatično poveča povpraševanje po pohištvo in se posamezni nakupi povečajo. Ta podatek velja za vso Jugoslavijo. Če pa pogledamo,



Skladišče lesa v Tovarni lesnih izdelkov Stari trg



Jesenski Zagrebški velesejem — po mnenju številnih Brestovih obiskovalcev ni prinesel bistvenih novosti v pohištveni industriji

kakšna je povprečna stanovanjska površina na prebivalca v mestnih naseljih, pa vidimo, da je bila le-ta leta 1971 kar 13,8 kvadratnega metra, kar je za 11 odstotkov višje od povprečja.

To nam kaže, da je stanovanjska izgradnja v mestih večja, obenem pa je večje tudi povpraševanje po pohištvo. Tukaj tudi leži vzrok, zakaj večja mestna naselja izstopajo v prodaji pohištva. Ker za naprej predvidevamo isti tempo rasti gradnje stanovanj, lahko pričakujemo tudi povečanje prodaje našega pohištva, seveda ob naši primerni prodajni politiki in kvaliteti pohištva. Poglejmo, kako so vplivale novogradnje v prejšnjem letu na našo prodajo v prej omenjenih središčih:

Kraj	Stanovanja v letu 1975	Indeks 100 = 1975
Ljubljana	—	—
Beograd	9.761	118
Zagreb	4.806	90
Novi Sad	1.433	95
Split	2.104	98
Maribor	935	62
Celje	474	76
Rijeka	1.622	164
Sarajevo	2.283	64
Lesce	—	—
Skopje	1.818	97
Kranj	84	34
Velenje	—	—
Ptuj	145	94

Iz dobljenih podatkov vidimo, da novogradnje po vseh večjih mestih padajo, medtem ko se je število stanovanj v skupnem seštevku povečalo. Torej lahko sklepamo, da se politika stanovanjske izgradnje spreminja in da je treba to upoštevati pri naši prodajni politiki.

Dobljeni podatki nam narekujejo, da moramo usmeriti naše reklamne akcije bolj izven velikih središč. Žal ni podatkov za Ljubljano kot enega izmed naših največjih odjemalcev. Število novogradenj se je povečalo le na Reki za 67 odstotkov in pa v Beogradu za 16 odstotkov, medtem ko v ostalih omenjenih mestih to število pada.

Drugi pomemben dejavnik je številčnost družin. V mestih so družine manjše, medtem ko so izven mestnih naselij številnejše. To pa vpliva na nakup in na sestavo nakupa.

Ugotoviti moramo še, kakšna je bila struktura novogradenj glede na število sob. Pri večsobnih stanovanjih pridejo v poštev kuhinje, dnevne sobe in spalnice. V letu 1975 je bila struktura naslednja:

Vrsta stanovanj	Število	Odstotek
samske sobe	1.763	1.21
garsonjere in enosobna	27.401	18.83
dvosobna	66.054	45.39
trisosobna	36.446	25.05
štirisobna in več.	13.847	9.52
	145.511	100.00

Stanje v letu 1976 pa je bilo:

sam. sobe	1.329	0.89
enosobne	26.942	17.96
dvosobne	67.121	44.77
trisosobne	40.162	26.79
štiri in večsobne	14.381	9.59
	149.935	100.00

Iz teh podatkov vidimo, da je vse manj garsonjer in enosobnih stanovanj, medtem ko se število večsobnih stanovanj veča. To je tudi vzrok, da se povprečna stanovanjska površina na prebivalca povečuje. Skladno s tem pa se veča tudi potreba po pohištvo in lahko zaključimo, da se nakupi pohištva v povprečju večajo, ker se večajo zahteve posameznikov.

J. Vidmar



Proizvodne novosti

NOVO IZ PROIZVODNJE STOLARNE V TOVARNI LESNIH IZDELKOV STARI TRG

V juniju se je pričela priprava proizvodnje za stol 530. Proizvodnja je stekla v juliju. Stol je namenjen ameriškemu tržišču, prodajali pa ga bomo tudi na domačem trgu.

Začetne težave, ki se porajajo pri osvojitvi in prilagoditvi, so zadovoljivo rešene. Omeniti velja, da pri proizvodnji sodelujeta dva kooperanta: Tovarna pohištva Martinjak pri izdelavi sedežev in LIKO Vrhnik pri izdelavi naslona. Kooperacija poteka brez večjih težav.

Prve količine so že odpremljene. Obiskal nas je tudi kupec, ki je bil s pokazano proizvodnjo stolov zadovoljen.

Iz razgovorov, ki smo jih imeli pred tem in med obiskom, je sklepali, da bo 70 do 80 odstotkov kapacitet stolarne v letu 1978 zavzel stol 530. Z uresničitvijo teh optimističnih napovedi bo obseg proizvodnje stolarne višji za okrog 20 odstotkov. To povečanje je uresničljivo samo z doslednim prizadevanjem vseh, ki kakorkoli sodelujejo v proizvodnji in prodaji. Vsem pa naj bo obseg proizvodnje stolarne resu čimvečje produktivnosti, kvalitete in zagotovitve odpremljenih rokov z najnižjimi stroški.

A. Pišek

Obisk ameriških kupcev

Obisk treh predstavnikov ameriške firme USFI na Brestu sodi v okvir običajnih rednih poslovnih stikov, ki jih imata ti dve podjetji že vrsto let. V letu 1970 smo jim začeli dobavljati mizna podnožja iz Tovarne pohištva Martinjak, z vključitvijo sobnih kolonialnih kredenc iz Tovarne pohištva Cerknica pa se je obseg poslov v letu 1975 znatno razširil; še bolj pa je fizični in vrednostni obseg izvoza porasel letos, ko se je s svojim izvoznim programom pridružila tudi Tovarna lesnih izdelkov Stari trg.

Ker so bili tokrat naši gostje predstavniki te firme iz tehničnega sektorja, so se zelo zanimali za sam potek proizvodnje. Zaradi pomanjkanja časa so si ogledali le Tovarno pohištva Cerknica, kjer so po njihovih besedah dobili najboljše vtise. Poleg furnirnice in ostalih strojnih izdelkov jih je posebno zanimal še nanos laka na elemente sobnega pohištva, kar so z zanimanjem opazovali. Ker ta firma trguje z največjimi ameriškimi blagovnimi hišami, je ugodni vtis, ki so ga odnesli s seboj, zelo pomemben za nadaljnjo povezavo vseh zainteresiranih — v verigi od proizvajalca do končnega potrošnika.

Po optimističnih izjavah naših gostov smemo upravičeno pričakovati, da se bodo posli v prihodnjem letu normalno nadaljevali. Za naslednje leto načrtujemo nov tip kredence, ki naj bi še popestril našo ponudbo v tem žanru. Tudi novi površinski materiali naj bi pripomogli k raznolikosti vseh modelov kredenc. Stoli iz Tovarne lesnih izdelkov so komaj rojeni, zato pričakujemo, da bodo po začetnih težavah normalno prihajali iz tovarne v dogovorjenih količinah in rokih. Tovarna pohištva Martinjak pa je že tako in tako veteran v poslovnih odnosih s to firmo, ki se bodo nadaljevali vsaj v takem tempu kot doslej. S ponovnim obiskom predstavnikov te firme v novembru letos bomo po pričakovanjih, natančno opredelili dosedanje načelne pogovore za leto 1978.

Vse tako kaže, da bomo tudi v prihodnjem letu občasno še videli containerje, ki jih nakladajo naši skladiščni delavci, ko mi hitimo na dopoldanski topli obrok.

I. Lavrenčič

Razgibano - ustvarjalno

OB 60-LETNICI ČASTNEGA ČLANA DELOVNE SKUPNOSTI BRESTA, JOŽETA LESARJA

Teško je na kratko — na nekaj tipkanih straneh — orisati osebnost in njeno življenjsko pot, zlasti še, če je tako razgibana in ustvarjalna kot je osebnost **Jožeta Lesarja**, dolgoletnega glavnega direktorja Bresta; in še posebej je to težko, ker sta z njegovim dvajsetletnim ustvarjalnim delom najtesneje povezana rast in razvoj Bresta, notranjskega industrijskega giganta.

Rojen je bil pred šestdesetimi leti v Ribnici na Dolenjskem v revni kmečki družini, v kateri je bilo devet otrok. Kljub veliki revščini, s katero so se otepal, je kot odličnjak odšel v meščansko šolo. Vendar je moral zaradi pomanjkanja sredstev — bilo je prav v času najhujše gospodarske krize — šolanje prekiniti ter se preživljati kot delavec v kamnolomu in kot gozdni delavec. Zatem se je izšolal za kletarja in odšel v Ljubljano.

Stric-komunist in revolucionar — ga je takoj pritegnil v revolucionarno delo in je zato razumljivo, da se je takoj po italijanski okupaciji vključil v odporiško gibanje v Ljubljani. Prvo samostojno akcijo je opravil 1. oktobra 1941, februarja naslednjega leta pa je bil sprejet v Komunistično partijo. V oktobru 1942. leta so bili izdani; okupatorji so ga obsodili na do smrtne ječe. Zatem pobeg iz zapora v trdnjavi Valtera pri Liporvu in decembra 1943. leta v partizanih — sekretar rajonskega komiteja Komunistične partije v Ribnici. Po dvemesečni šoli pri CK KP Slovenije je bil poslan na področje IX. korpusa kot vodja partijske šole v Čerknem, kjer mu je bila ves čas sodelavka tudi Anica Kuharjeva. Do osvoboditve je šlo skozi to šolo nad 500 tečajnikov.

To je le nekaj skopih, suhoparnih podatkov o prvem obdobju njegovega življenja; za njimi pa se skriva mnogo razgibanosti pa tudi kriznih in prelomnih trenutkov, predvsem pa klena in bogata rast njegove osebnosti: najprej upornišvo iz stihijske razredne zavesti in zatem revolucionarnost in zavestne svetovnonazorske opredelitve.

Po osvoboditvi je opravljal pomembne politične in upravne funkcije. Med drugim je v letih od 1947 do 1950 na predsedstvu vlade LR Slovenije vodil sektor za proizvodnjo in izvoz lesne industrije. To so bili za naše gospodarstvo izredno težavni in kritični časi, saj smo bili po resoluciji Informbiroja praktično odrezani od svetovnega tržišča. Prav gozdno gospodarstvo je bilo med najbolj izpostavljenimi saj je les predstavljal resnično bogastvo in s sečnjo in izvozom le-tega smo mnogo prispevali, da smo prebrodili to težavno obdobje. Pri tem je moral tovariš Lesar opravljati pravo težaško organizacijsko delo — dobesedno skoraj noč in dan — brigade, kar največji izkoristek vseh žagarskih kapacitet in podobno, kar je zahtevalo veliko življenjskih energij.

Vse to je nujno moralo imeti svoje posledice. Tovariš Lesar je resneje obolel, podobne težave pa so bile tudi v družini, ki si jo je medtem ustvaril.

In tako se je 1950. leta znašel na našem Notranjskem: da bi okrevljal v čistem zraku in miru med notranjskimi gozdovi. Ker pa ni mogel brez dela, je prevzel mesto direktorja takratnega LIP. Čeprav se je ob prihodu znašel v industrijsko popolnoma nerazvitem področju, brez strokovnih kadrov in ustreznih proizvodnih objektov, je na njemu svojstven način kmalu uspel izoblikovati jasno perspektivno koncepcijo razvoja lesne industrije na tem področju. Predvsem pa — kot sam pravi — se je odločil ostati, ko se je vključil v družbeno-politično življenje teh krajev in ko je spoznal samoza-

vestne Notranjce — delavne, ambiciozne in močno navezane na svojo deželo. Spoznal je, da so pripravljene trdo delati, se odpovedovati marsičemu, samo, da ne bi bilo treba iskati kruha drugod. Obenem pa je bogastvo notranjskih gozdov nudilo trdno surovinsko osnovo za razvoj lesne industrije.



Pričeli so graditi nove proizvodne prostore, na vse mogoče načine pridobivati stroje in opremo, čeprav staro in iztrošeno. Domači kadri so se korak za korakom izpopolnjevali, spreminjal pa se je tudi proizvodni program — od škafov in čebrov v kuhinje, mize, zahtevnejše stole in podobno.

Vseskozi jih je pestilo pomanjkanje sredstev; ni bilo sredstev za kadre, za stanovanja, za družbeni standard... Celo del sredstev iz svojih osebnih dohodkov so delavci žrtvovali za Brestov razvoj, saj so v njem videli poročstvo za boljši jutri. Ure in ure udarniškega dela, osebni dohodki daleč pod povprečjem panoge... Prišel se je tudi proces razslojevanja, kar je povsem razumljivo glede na tedaj popolnoma zanemarjeno kmetijstvo, a Notranjci so vendarle ostajali doma.

Brest je naglo rasel; skokovito je naraščala zaposlenost, vzporedno z njo pa ob vse večji produktivnosti še bolj strmo tudi obseg proizvodnje. S svojo strokovnostjo in s proučevanjem najsodobnejših metod organizacije in poslovanja je tovariš Lesar ustvarjal ideje, ki jih je apliciral na pogoje dolgoročnega razvoja podjetja. Z velikimi organizacijskimi sposobnostmi je znal pridobiti najširši krog strokovnih sodelavcev in kolektiva.

Na področju modernizacije je uspel uveljaviti takšno tehnologijo, ki je omogočila uspešno vključitev Bresta v mednarodno delitev dela. Z izrednimi prizadevanji za izvoz (vrsto let je bil Brest največji jugoslovanski izvoznik pohištva) je vodil kolektiv skozi šolo, ki edina pelje na modernjšo poslovno raven. Razmeram na tujem tržišču se je bilo treba prilagajati ne samo tehnološko, organizacijsko in kadrovske, ampak so bili vsi poslovni tokovi Bresta pod neprestanim pritiskom napredka, ki ga poraja svetovni razvoj.

Z nenehnim prizadevanjem in iskanjem samoupravnih oblik je že v letih 1962—1965 dosegel visoko stopnjo decentralizacije podjetja. Čeprav je bilo tedaj dosti sumničen in nezaupanja, je kasnejši družbeni razvoj samo potrdil pravilnost takšne usmeritve. Vsa ta leta je tovariš Lesar kljub polni angažiranosti v podjetju zelo aktivno deloval tudi v širši družbeni skupnosti, v najrazličnejših republiških, občinskih in drugih organih in ustanovah.

Leta 1969 je za svoje ustvarjalno delo, s katerim je bil povezan bliskovito vzpon Bresta, dobil Kraigherjevo nagrado — eno izmed najvišjih možnih priznanj



za dosežke v gospodarstvu. Posebej se rad spominja, da je bil ob podelitvi priznanj prisoten tudi tovariš Tito.

Že v začetku šestdesetih let Brest še zdaleč ni bil več neznanca v domačem in tujem tržnem prostoru. Zato je v letih 1968—1970, ko je bila opravljena velika rekonstrukcija, igraje prodrl pri Mednarodni banki za pridobitev kredita. Tedaj je bil Brest uvrščen v prvo deseterico najmodernejših evropskih pohištvenih podjetij. In to je bilo — kot pravi tovariš Lesar — zanj največje zadoščenje — izpolnitev enega izmed njegovih največjih življenjskih ciljev.

Leta 1970 je bil znova imenovan za glavnega direktorja, vendar se je moral temu odpovedati že osem mesecev po reelekciji. Polotila se ga je »managerska« bolezen in na zahtevo zdravnikov se je moral umakniti.

»Brestova prizadevanja in dosežke pazljivo spremljam,« pripoveduje. »Navdušujem se nad vsakim premikom; sodim, da je njegova programska usmeritev v modernizacijo in osvajanja novih proizvodnih pravilna. Posebej sem vesel, ko vidim, da je nekdanji tempo Brestovega dinamičnega razvoja še vedno živ in v ustvarjalnem zagonu. Tako zastavljena smer daje značaj premišljenega in pospešenega razvoja Brestovih potencialov.

Te stvari spremljam kot nekdanji direktor, predvsem pa kot častni član kolektiva. Rad bi poudaril, da mi je to priznanje, kljub številnim drugim, ki sem jih doslej prejel, najdragocenejše, saj živim z Brestom, odkar smo zaozari ledino; prijetna je zavest, da smo s svojim delom ustvarili dolgo perspektivo naslednjim generacijam, da jim ne bo treba iskati dela in kruha drugod. Mladi pa bi se tudi morali zavedati, kakšen prelom je bil storjen v preteklih tridesetih letih. Delo in življenje z Brestom in z Notranjci sta me tako priklenila, da si danes ne morem predstavljati, kako bi lahko živel kje drugje.

Življenjske moči so se mu pred leti vrnile in znova se je z energijo in ustvarjalno vnemo lotil dela — sedaj dela na področju komunalnega razvoja. »Se naprej si moramo prizadevati za še večjo akumulativnost, s čimer bi lahko več prispevali za družbeni standard, ki je moral ob naglem industrijskem razvoju nujno zaostajati. Sedaj prihajamo v obdobje, ko je treba sistematično in načrtno reševati tista družbena področja, ki so pogoj za lepše, bolj urejeno in kulturno življenje delovnih ljudi — od šolstva in otroškega varstva do boljših komunalnih uslug. Seveda to ne bo šlo čez noč, stvari bo treba reševati sistematično in dolgoročno. Rad pa bi poudaril, da je treba prelomiti z miselnostjo, da je to stvar in participacija samo gospodarstva, ampak vseh koristnikov uslug.«

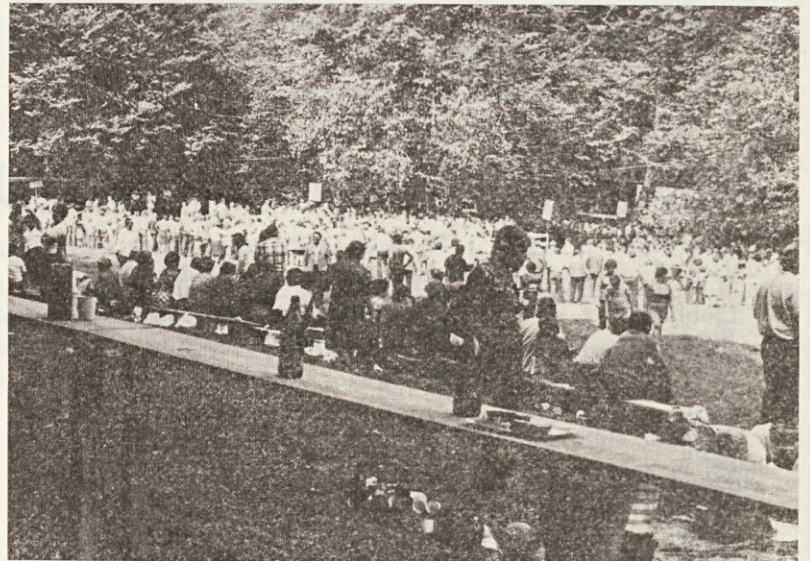
Tako smo ga torej našli ob njegovem življenjskem jubileju sredi dela, polnega načrtov, idej... Sicer pa ob prostem času, ki ga je bolj malo, rad bere — od leposlovnih do strokovnih knjig — in gobari, saj ga stik z naravo pomirja in mu daje novih moči.

Čestitkam ob njegovem jubileju se pridružuje tudi Brestov kolektiv z željo, da bi še dolgo ustvarjalno delal med nami.

B. Levec

SREČANJE BRESTOVIH DELAVCEV OB 30-LETNICI DELOVNE ORGANIZACIJE (v sliki)

Na srečanju je bilo nad 3000 Brestovcev • Za oskrbo je poskrbela naša delavska restavracija • Lepo je bilo poskrbljeno tudi za zabavne športne igre in seveda za ples — starih in mladih, a od srca Brestovcev



Priloga: OBZORNİK ZA OBČANE

PREDSTAVLJAMO NAŠE KRAJEVNE SKUPNOSTI • PREDSTAVLJAMO NAŠE KRAJEVNE SKUPNOSTI • PREDSTAVLJA

Tokrat predstavljamo krajevno skupnost Cajnarje-Žilce

Krajevna skupnost Cajnarje — Žilce obsega pretežno gričevnat severni del občine. Naselja so razprostranjena na slemenih Vidovske planote z nadmorsko višino do 850 metrov v ozkih dolinah na področju Cajnarjev, ki imajo nekaj nad 600 metrov nadmorske višine. Površina krajevne skupnosti je 4012 hektarov, kar pomeni 8 odstotkov celotne površine občine. Krajevna skupnost meji na severu in vzhodu na občino Ljubljana-Vič-Rudnik ter na krajevne skupnosti Begunje in Nova vas-Bloke. V krajevni skupnosti je 25 gručastih vasi in zaselkov, v katerih živi le 514 prebivalcev, ki so organizirani v dve vaški skupnosti s sedežem v Žilcah in Cajnarjih.

Krajevni praznik praznujejo 20. maja.

Krajevna skupnost Cajnarje — Žilce ni le najmanjša krajevna skupnost v občini Cerknica, ampak je tudi najmanj razvita. Število prebivalcev je nenehno upadalo. Od leta 1948 se je število prebivalcev zmanjšalo od 742 ljudi na 514. Odseljevali so se predvsem mladi, saj vse do današnjih dni ni bilo zaposlitve v teh krajih, kmetijstvo in gozdarstvo pa zaradi slabih ekoloških pogojev in oddaljenosti ni moglo prehranjevati prebivalstva.

Kaže pa, da se je odseljevanje mladih zaustavilo, saj so občani te krajevne skupnosti dobili možnost zaposlitve v obratu Iskre v Cajnarjih (42 delavcev), dobro pa so organizirani tudi prevozi v druga industrijska središča občine. Vsa naselja so elektrificirana, večji del vodovodov pa je potreben prenovitve. Ceste so makadamske, z vodo iz vodovodov pa se oskrbuje okoli polovica prebivalstva, medtem ko uporabljajo naselja vaške skupnosti Žilce deževnico iz umetno napravljenih vodnjakov.

Krajevna skupnost ima štiri telefonske priključke. Prebivalstvo oskrbuje prodajalni Kmetijske zadruga Cerknica v Žilcah in Nanos Postojna v Cajnarjih, ki obenem opravljata tudi del odkupa kmetijskih viškov in izdelkov domače obrti in zelišč. Avtobusna povezanost je primerna, problem je le področje Žilce, ki ob sobotah in nedeljah nima avtobusnih povezav.



Žilce — idilična vas na severu občine — velika prizadevanja za razvoj

NA PRIJETNEM RAZGOVORU V GOSTILNI BAVDEK V ŽILCAH, DRUGOD SE V TEM CASU NISMO MOGLI SESTATI IN JE ZATO VERJETNO VES RAZGOVOR PREVEVALA POTREBA IN NUJNOST PRIDOBITVE PROSTOROV ZA SESTAJANJE, SO BILI PRISOTNI VUKIČEVIĆ DJORDJE, PREDSEDNIK SVETA KRAJEVNE SKUPNOSTI, KOVAČIČ JOŽE, SEKRETAR OO ZKS CAJNARJE — ŽILCE, MATIČIČ JOŽE, PREDSEDNIK KRAJEVNE KONFERENCE SZDL, KOVAČIČ SLAVKO, SEKRETAR KK SZDL, ROT JOŽE, DELEGAT IN ČLAN SVETA KRAJEVNE SKUPNOSTI PETRIČ FRANCE, VODJA OBRATA ISKRE, MODIČ FRANCE, DELAVEC ISKRE IN KOT GOST LENARDIČ BERNARD, SEKRETAR TOZD ISKRA TEN STEGNE LJUBLJANA

VSI PRISOTNI SO Z VELIKIM ŽAROM GOVORILI O USPEHIIH IN PROBLEMIH TE KRAJEVNE SKUPNOSTI. PROBLEMATIKO ZELO DOBRO POZNAJO, VEDO PA TUDI, KAKO SE LOTITI RAZREŠEVANJA NEREŠENIH VPRAŠN. KRAJEVNA SKUPNOST SE JE V PRETEKLOSTI RAZVIJALA SAMONIKLO IN MORDA TUDI ZATO PRECEJ IZVIRNO: MNOGO JE TAKIH DELOVNIH USPEHOV, KI SO PREBIVALSTVO STRNILI OKROG KRAJEVNE SKUPNOSTI, NANJE SO PONOSNI IN JIM DAJEJO ZAUPANJE IN POLET, DA BI SE DANES IN JUTRI LAHKO LOTEVALI ŠE VEČJIH NALOG.

Najprej smo govorili o izkušnjah pri delu delegacij. Delegacije se zavedajo svoje odgovornosti, zato se dokaj redno sestajajo. Včasih pa je tudi to težko, saj so vasi sorazmerno precej oddaljene in ni preprosto uskladiti različnih obveznosti, ki jih imajo skoraj vsi delegati, bodisi pri delu na kmetijah, ali pa na drugih področjih.

Ocenjevali so, da so gradiva na splošno preobsežna in pisana za »rabo ljudi, ki so bolj veščih sodobnega, s tujimi izrazi načičkanega gradiva«. Na skupščinah se ne oglašajo preveč pogosto; navadno takrat, ko so jim problemi in gradiva bolj blizu ali pa jih neposredno zadevajo. V takih primerih se običajno vnaprej dogovarjajo za skupna stališča s sve-

tom krajevne skupnosti, pa tudi z družbenopolitičnimi organizacijami.

Glede posebnih delegacij za samoupravne interesne skupnosti so imeli prisotni različne poglede; zvečine so za tako imenovane splošne delegacije, znotraj delegacij pa naj bi resorsko porazdeljevali mandate. Zelo pozorno in aktivno se poskušajo vključevati tudi v delo organov upravljanja v Kmetijski zadrugi Cerknica in GG Postojna — TOZD Cerknica.

Družbenopolitične organizacije so odigrale pomembno vlogo v razvoju, gibalo pa je osnovna organizacija Zveze komunistov Cajnarje — Žilce, ki nenehno spremlja in analizira vprašanje o razvoju krajevne skupnosti. Za ob-

veščanje sodijo, da je primerno in da delegati prenašajo najpomembnejše odločitve občanom, zato je tudi zborov občanov manj, ti pa so dobro obiskani. Vse več pa je akcijskih sestankov in dogovorov po vaseh, ko gre za dogovarjanje o izgradnji skupnih objektov in za druge akcije.

Ko smo govorili o delu družbenopolitičnih organizacij, so bili prisotni mnenja, da se osnovna organizacija Zveze komunistov prepočasno pomlajuje. Krajevna konferenca SZDL Cajnarje — Žilce poskuša slediti utripu dela in življenja v krajevni skupnosti, tarejo pa jih problemi organiziranosti, pa tudi nekatere kadrovske zadeve. Družbenopolitično življenje v tej krajevni skupnosti uspešno dopolnjuje tudi krajevna organizacija Združenj zveze borcev NOV.

Od obeh vaških aktivov mladih je tisti v Žilcah aktivnejši, saj so v okviru najskromnejših možnosti precej napravili na področju kulturnega dela, mladi pa so z gledno organizirano sodelovali pri več prostovoljnih delovnih akcijah. Pozimi precej smučajo, pa tudi nogomet je razvel mlade, predvsem v Ravnah pri Žilcah in Cajnarjih; med seboj se gredo prave tekme.

Občani teh krajev gojijo veliko ljubezen do narave. To dokazuje kar dve lovski družini, v katerih je vključenih nad 40 lovcev.

Ko so ocenjevali dosedanje dosežke in uresničevanje srednjeročnega plana razvoja krajevne skupnosti, so ugotavljali, da ni bojzani, da bi ta plan v predvidenem roku ne bil izpolnjen. Med najpomembnejše dosežke v razvoju krajevne skupnosti uvrščajo začetek proizvodnje obrata Iskre v Cajnarjih, rekonstrukcijo nekaterih električnih vodov in izgradnjo ali razširitev več cestnih odsekov in drugih cestnih objektov, med katerimi je nedvomno najpomembnejši cesta Žilce—Osredek.

S postopnim urejanjem cest je omogočen prevoz šolarjem in delavcem iz najbolj oddaljenih naselij krajevne skupnosti (Osredek, Ravne). Na področju izgradnje takoimenovane komunalne infrastrukture pa ostajajo še nekatere pomembne naloge, ki jih bo moč razreševati postopoma z dobršnim sodelovanjem širše družbenopolitične skupnosti.

Gre za izdelavo višinskega vodovoda za celotno področje vaške

skupnosti Žilce, za dodelavo ceste Žilce—Župeno, kar naj bi racionaliziralo avtobusne prevoze, preureditev elektrifikacije naselij z zamenjavo dosedanjih neustreznih napeljav in drugih naprav ter veliko potrebo in željo, da bi v srednjeročnem obdobju le asfaltirali cesto Selšček—Cajnarje.

Več kot potrebna je tudi izgradnja načrtovanega zadržnega doma v Žilcah, kjer naj bi dobili nove poslovne prostore Kmetijske zadruga Cerknica, obenem pa prostore za sestajanje in prireditve ter za druge aktivnosti kot so zdravstvena služba, predšolska dejavnost, čakalnica,

Predstavniki ISKRE so povedali, da dosejajo v mladem kolektivu zelo lepe rezultate. Presenetljivo je, da do teh rezultatov prihajajo delavci in delavke, ki so še včeraj delali takorekoč z motiko. Značaj dela je namreč natančnost in osredotočenost. Prihodnji razvoj Iskre v Cajnarjih pa bo postopen, predvsem pa morajo najprej razčistiti vprašanje lastništva oziroma lokacije objektov. Kolektiv Iskre postaja kljub kratkemu času delovanja vse zrelejši, ob skrbi za štipendiranje kadrov s tega območja pa ni bojzani, da bi ne odigral pomembne vloge pri razvoju de-



Obrat Iskre v Cajnarjih — možnosti za zaposlitev

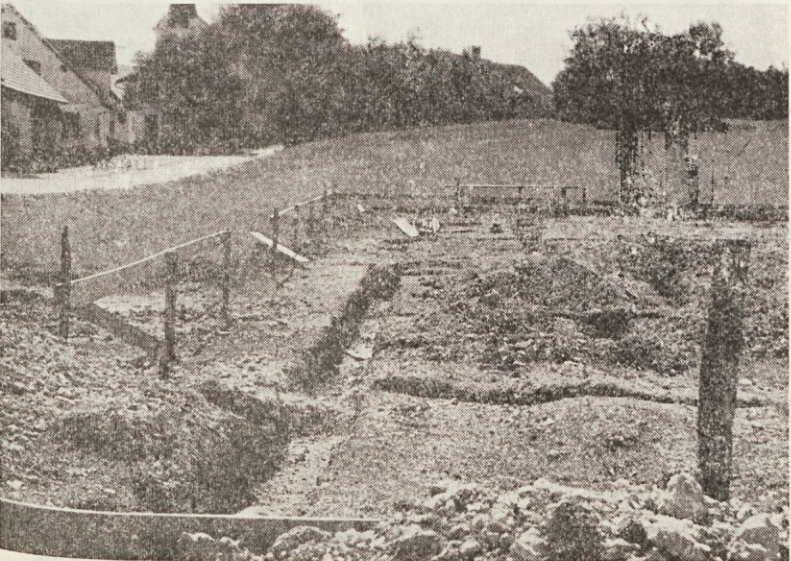
prostori za civilno zaščito, gasilsko dejavnost in drugo. V sklopu tega objekta, ki je v začetni fazi izgradnje, saj so mladi iz krajevne skupnosti, pa tudi iz drugih krajev občine že izkopali temelje, pa nameravajo zgraditi tudi nekatere objekte za šport in rekreacijo. Enake težave so tudi v Cajnarjih, kjer bodo naporji usmerjeni v iskanje ustreznih rešitev za te vrste dejavnosti občanov.

Veliko so govorili tudi o prihodnji urbanizaciji teh krajev. Menili so, da je ta krajevna skupnost v posebnem položaju v občini in je težko pričakovati, da bi pri izgradnji novih stanovanjskih objektov lahko koncentrirali gradnjo. Menili so tudi, naj bi se komunalni prispevek pri novogradnjah v celoti vračal na to območje.

javnosti, pa tudi pri razvoju krajevne skupnosti.

Veliko pohvalnega je bilo slišati tudi o kooperacijski proizvodnji in o kreditiranju objektov kmetijskega značaja. Na ta način se povečujejo zaloge hrane, ustvarjajo pa se tudi pomembni tržni viški (meso, mleko, krompir in podobno).

Zadovoljni so tudi z naložbami v gozdarstvu. Več razpravljalcev je začelo z nenehno prisotno temo, kako pospešiti razvoj različnih oblik turizma. Sodijo, da brez nekaterih osnovnih objektov ni mogoče računati na razvoj organiziranega turizma, čeprav že sedanji obisk kaže, da so ti kraji privlačni ne zgolj zaradi svojevrstne naravne slikovitosti, ampak tudi zaradi odličnih klimatskih pogojev. Med dolgoročnimi cilji si zadaja ta krajevna skupnost izgradnjo umetnega jezera



Temelji za združni dom v Žilcah

v Zali, izgradnjo več ležišč v turistične namene, bodisi v družbenem sektorju v okviru združenega doma v Žilcah ali v zasebnem sektorju, zlasti na kmetijah.

Vendar pa so se vsi razpravljalci nenehno vračali na izhodišče, na vprašanje zagotovitve osnovne komunalne infrastrukture, ki je temeljni pogoj v načrtovanju razvoja turističnih dejavnosti. Taka naravnost pa zahteva pozornost tudi drugih dejavnikov, kot so Kmetijske zemljiške skupnosti občine Cerknica

in Komunalne skupnosti občine Cerknica, da bi dolgoročno v okviru prostorskih načrtov opredelili komplekse zemljišč v te namene.

Ob razreševanju najhujših težav komunalnega značaja pa poskušajo v tej krajevni skupnosti v dobrem sodelovanju s strokovnimi službami samoupravnih interesnih skupnosti (socialno skrbstvo, šolstvo, otroško varstvo, zdravstvo, O ZZB NOV) in na druge načine skrbeti tudi za primerno počutje občanov. Tako

ni izrazilih socialnih problemov, povečala se je skrb za najmlajše in za šolarje, dokaj uspešni pa so tudi pri razreševanju problemov borcev. Že dlje časa sodeluje ta krajevna skupnost z nekaterimi skupnimi akcijami s sedanjimi krajevnima skupnostima Begunje in Nova vas.

Povezuje pa se tudi s krajevno skupnostjo Gradišče iz Ljubljane, čeprav sami priznavajo, da zaradi lastne togosti premalo. Prav pri valorizaciji vrednosti tega območja iz vseh vidikov bi

bila še kako dragocena pomoč strokovnjakov in ustanov iz krajevne skupnosti Gradišče.

Razmišljanj, pobud in akcij torej ni malo. Navadno naletijo dejavniki krajevne skupnosti tudi na razumevanje in na pomoč. Vendar pa ponekod še vedno naletijo tudi na omalovaževanje in nerazumevanje njihovih potreb in načrtov.

Z gostitelji smo se razšli v dogovoru, da bomo poskušali prikazati krajevno skupnost Cajnarje — Žilce s problemi in uspehi,

da bi jo bolje spoznali vsi občani občine Cerknica. Zeleli pa so se prek našega mesečnega glasila tudi toplo zahvaliti vsem delovnim ljudem in občanom, organizacijam združenega dela, skupščini in njenim organom, samoupravnim interesnim skupnostim in družbenopolitičnim organizacijam občine Cerknica za razumevanje in pomoč, ki so jo že do sedaj namenjali razvoju te majhne in nerazvite krajevne skupnosti. Razgovor sta vodila in zapisala F. STERLE in B. LEVEC

Skrb za čisto okolje

Da bi opozorili na prizadevanja za čisto okolje, objavljamo Odlok o obveznem zbiranju, odlaganju in odvozu smeti in odpadkov v naseljih občine Cerknica. Čisto okolje pa bomo ohranili le, če se bomo vsi držali določil tega odloka.

Komunalno podjetje Cerknica — kot pooblaščen organizacija združenega dela — se je že lotila akcije, da preskrbi ustrezne smetiščne posode za vse lastnike stanovanjskih stavb in poslovnih prostorov v naseljih Rakek, Cerknica, Lož in Stari trg. Cena smetiščne posode je 682,05 dinarjev.

Cene za enkratni odvoz smeti so določene po kvadratnem metru uporabne stanovanjske ali poslovne površine in znašajo po sklepu izvršnega sveta skupščine občine Cerknica (Uradni list SRS, št. 15 z dne 28. 7. 1977):

— za gospodinjstva — 0,10 din za kvadratni meter stanovanjske površine,

— za poslovne prostore družbenih organizacij in ustanov (negospodarstvo) — 0,13 din za kvadratni meter poslovne površine,

— za poslovne prostore organizacij združenega dela (gospodarstvo) in obrt — 0,15 din za kvadratni meter poslovne površine.

Smeti so odvažane enkrat tedensko, obračun za odvoz pa je na vsake tri mesece.

Na podlagi 23. člena zakona o komunalnih dejavnostih posebnega družbenega pomena (Ur. list SRS, št. 24/75), 3. in 8. člena zakona o prekrških (Ur. list SRS, št. 7/73) in 168. člena statuta občine Cerknica je skupščina občine Cerknica na skupnem zasedanju zbora združenega dela in zbora krajevnih skupnosti dne 2. 6. 1977 sprejela

ODLOK

ODLOK O OBVEZNEM ZBIranJU, ODLaganJU IN ODVOZU SMETI IN ODPADKOV V NASELJIH OBČINE CERKNICA

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

V naseljih Cerknica, Rakek, Unec, Ivanje selo, Slivice, Begunje, Otok, Selšček, Dolenja vas, Dolenje Jezero, Zelše, Podskrajnik, Martinjak, Grahovo, Zerovnica, Lipsenj, Gorenje Jezero, Bločice, Bloška polica, Nova vas, Fara, Velike Bloke, Stari trg, Lož, Kozarišče, Šmarata, Nadlesk, Pudob, Iga vas, Podgora, Viševsek, Markovec, Vrhnika in v počitniških naseljih Gorenje Jezero, Gorice, Volčje in Rakov Škočjan, je obvezno zbiranje in odvažanje smeti iz stanovanj, industrijskih objektov, javnih zgradb, dvorišč, parkirišč, parkov in drugih virov na posebna odlagališča (v nadaljnjem besedilu: smetišča) na način, ki ga določa ta odlok.

V naseljih Unec, Cerknica, Rakek, Lož in Stari trg je obvezno odvažanje smeti najmanj enkrat tedensko, v vseh ostalih naseljih enkrat na 14 dni.

2. člen

V vseh ostalih naseljih občine Cerknica se smeti in odpadki odlagajo v posebna odlagališča (v nadaljnjem besedilu: vaška smetišča).

3. člen

Odlaganje in odvoz smeti in odpadkov se mora opravljati v skladu s higienskimi in sanitarno tehničnimi predpisi.

4. člen

Za smeti in odpadke iz gospodinjstev se štejejo zlasti: hišne smeti, ostanke hrane, pepel, konzervne stakle, porcelan, papir, ostanke stekla in kovin, smeti iz pisarniških prostorov, tekstilni in plastični odpadki.

Za smeti in odpadke iz drugih virov se štejejo zlasti: odpadni gradbeni material, premog, dvoriščne smeti, odpadne snovi iz zdravstvenih in veterinarskih zavodov, odpadki iz industrijske in obrtne predelave, ostanke živil gostinskih obratov, embalaža obrti in industrije ter večji kosovni odpadki iz gospodinjstev, industrije in obrti.

5. člen

Ne štejejo se za smeti in odpadke: trupene in druge, okolju

nevarne snovi (kemikalije, zdravila, topila, snovi za zaščito rastlin, herbicidi, kisline, strupi, luži ipd.), naftni derivati, usedline iz galvan in čistilnih naprav.

II. ZBIranJE IN ODLaganJE SMETI IN ODPADKOV

6. člen

Upravljalci in lastniki zgradb in objektov na območju iz 1. člena tega odloka morajo odlagati smeti in odpadke iz gospodinjstev in drugih virov v tipizirane smetiščne posode.

7. člen

Prostor za postavitev posod za smeti določi pooblaščen komunalna organizacija sporazumno z upravljalci zgradb in drugih objektov.

Lastnik, najemnik ali imetnik pravice uporabe družinske stanovanjske hiše sme imeti smetiščno posodo tudi na drugem mestu, vendar jo mora na dan, ko se smeti odvažajo, postaviti na za to določeno mesto.

Prostor, ki je določen za postavljanje smetiščnih posod mora biti gladek, tako, da je možno čiščenje.

Posode za smeti je dolžan uporabnik redno vzdrževati in čistiti. Dotrajane posode je dolžan uporabnik zamenjati takoj, ko le-te ne zadoščajo minimalnim higienskimi predpisom.

Potrebno število tipiziranih smetiščnih posod nabavijo lastniki oziroma investitorji zgradb in drugih objektov na svoje stroške.

Tipizirane smetiščne posode za nove zgradbe morajo biti nabavljene takoj, ko je zgradba vseljiva oziroma, ko je možna uporaba objekta. Lastniki in uporabniki obstoječih zgradb in objektov morajo tipizirane smetiščne posode nabaviti v 6 (šestih) mesecih po sprejetju tega odloka.

Število posod določi upravni organ, pristojen za komunalne zadeve na predlog pooblaščen komunalne organizacije.

8. člen

Če so smeti in odpadki iz drugih virov taki, da jih ni možno odlagati v tipizirane smetiščne posode, mora delovna organizaci-

ja ali samostojen obrtnik skleniti s komunalno organizacijo pogodbo, v kateri se določi druga način odlaganja (pakiranje v vreče, zaboje, povezi ipd.).

Dogovorjeni način odlaganja ne sme biti v nasprotju s sanitarnimi in higiensko-tehničnimi predpisi.

9. člen

Kosovni odpadki (štedilniki, hladilniki in druga gospodinjstva oprema, kolesa, karoserije, gume in drugi avtomobilski deli, sodi ipd.) se odlagajo neposredno na smetišča ali se o potrebi odvoza le-teh dogovori z določeno pooblaščen komunalno organizacijo, katera je dolžna tak odvoz izvršiti.

Komunalna organizacija je dolžna 3 dni pred odvozom iz prejšnjega odstavka obvestiti prizadete stranke.

10. člen

V naseljih iz 2. člena tega odloka se smeti in odpadki, razen odpadkov iz 9. člena, odlagajo v vaška smetišča.

11. člen

Zdravstvene in veterinarske postaje morajo odpadne snovi obvezno odlagati v sežganem stanju, le-te pa sežigati tako, da ne onesnažujejo zraka in okolja.

12. člen

Ob kioskih, slaščičarnah, trgovinah, gostinskih obratih in drugih javnih zgradbah, tržnicah, parkiriščih, parkih, športnih igriščih in drugih javnih površinah, morajo upravljalci namestiti standardizirane koše za odpadke.

Koše za odpadke in okolico košev mora upravljalce redno čistiti in vzdrževati ter smeti vsak dan sproti odlagati v posode za smeti.

Upravljalci iz prvega odstavka tega člena morajo potrebno število košev za smeti namestiti v 6 mesecih po sprejetju tega odloka.

13. člen

Prepovedano je:

1. odlagati v smetiščne posode vroč ali žareč pepel, ogorke, tekočine, mrhovino, snovi iz 5. člena tega odloka ter vse ostale smeti in odpadke, ki lahko povzročijo smrad ali požar,

2. puščati smetiščne posode oprte,

3. odlagati smeti v smetiščne posode tako, da se pri tem onesnaži prostor okoli njih ali jih prenapolniti tako, da se ne dajo zapreti,

4. odlagati smeti in odpadke poleg posod ali izven prostorov namenjenih za odlaganje smeti.

III. ODVOZ SMETI

14. člen

Odvoz smeti iz 1. člena tega odloka opravlja pooblaščen komunalna organizacija.

Odvoz smeti se opravlja po vnaprej določenem razporedu, katerega na predlog pooblaščen komunalne organizacije potrdi pristojen upravni organ za komunalne zadeve. Razpored odvoza smeti se javno objavi.

15. člen

Pooblaščen komunalna organizacija mora za odvoz smeti in odpadkov uporabiti specialno vozilo, ki je urejeno tako, da je omogočeno higiensko nakladanje, odvažanje ter brezprašno praznjenje.

Tipske posode za smeti mora pooblaščen komunalna organizacija prazniti tako, da jih ne poškoduje in ne onesnaži prostora v njeni okolici. Po praz-

njenju jih mora vrniti na prejšnje mesto.

Okolico posode za smeti, ki jo onesnažijo pri praznjenju, so dolžni delavci pooblaščen komunalne organizacije takoj očistiti.

16. člen

Odvoz smeti iz 2. člena tega odloka opravlja lastnik oziroma upravljalce stavbe na način, s katerim se pri prevozu in odlaganju na vaška smetišča, zagotovijo minimalni sanitarni in drugi pogoji.

17. člen

Snovi iz 5. člena tega odloka ni dovoljeno odlagati na javna smetišča ali izven njih, ampak opravi odvoz in deponiranje le-teh po posebnem naročilu pooblaščen komunalna organizacija v skladu s posebnimi predpisi in s soglasji pristojne inšpekcije na za to posebej določena mesta.

IV. ODLAGALIŠČA SMETI (SMETIŠČA)

18. člen

Lokacijo in pogoje ureditve smetišča določi občinski upravni organ, pristojen za urbanizem, gradbene in komunalne zadeve v soglasju s pristojno sanitarno vodnogospodarsko in požarnovarnostno inšpekcijo.

Predlog za lokacijo smetišča pod pooblaščen komunalna organizacija ali krajevna oziroma vaška skupnost.

19. člen

Smetišča upravlja in vzdržuje pooblaščen komunalna organizacija v skladu s pogoji lokacijske odločbe.

Vaška smetišča upravlja in vzdržuje krajevna oziroma vaška skupnost pod istimi pogoji kot pooblaščen komunalna organizacija.

Vzdrževanje smetišč obsega zlasti pravilno in pravočasno izravnava zemljišča, zasipanje organskih odpadkov, razkuževanje ter uničevanje mrčesa in podgan.

Po dokončanem odlaganju mora upravljalce smetišča humunizirati in primerno hortikulturno urediti.

V. CENE

20. člen

Za pobiranje in odvažanje smeti iz 1. člena tega odloka ter upravljanje in vzdrževanje smetišč, so dolžni lastniki oziroma upravljalci zgradb in objektov plačevati mesečni prispevek.

Za urejanje in vzdrževanje vaških smetišč plačujejo upravljalci zgradb in objektov prispevek krajevni skupnosti.

21. člen

Za odvoz odpadkov iz 5. in 8. člena tega odloka se zaračunavajo dejanski stroški odvoza po ceni pooblaščen komunalne organizacije.

22. člen

Cene iz 20. in 21. člena tega odloka potrdi izvršni svet skupščine občine na predlog pooblaščen komunalne organizacije.

Kriteriji za določitev cene so:

- iz gospodinjstev po m² koristne stanovanjske površine,
- iz poslovnih prostorov po m² površine teh prostorov,
- iz ostalih objektov po količini odpeljanih smeti in odpadkov.

23. člen

Z organizacijami združenega dela in s samostojnimi obrtniki, kjer je zaradi proizvodnega procesa nujno odlaganje odpadnega

materiala v večjih količinah in večkrat tedensko, sklene pooblaščen komunalna organizacija posebno pogodbo za pobiranje in odvoz smeti in odpadkov.

S to pogodbo se določi tudi višina plačila stroškov za tako pobiranje in odvažanje.

VI. KAZENSKKE ODLOČBE

24. člen

Z denarno kaznijo 1000 do 30.000 din se kaznuje za prekršek organizacija (pravna oseba):

1. če odlaga smeti in odpadke izven prostorov namenjenih za odlaganje smeti (1. in 10. člen)

2. če ne odlaga smeti in odpadkov v tipske posode za smeti ali če ne postavi posode za smeti na za to določeno mesto (7. člen),

3. če redno ne vzdržuje in čisti posode za smeti in okolice (7. člen),

4. če tipske posode za smeti niso nabavljene takoj, ko je zgradba vseljiva (7. člen),

5. če v roku, ki ga določa ta odlok, ne nabavi potrebno število tipskih posod za smeti (7. člen),

6. če smeti in odpadke ne odlaga v skladu s pogodbo (8. člen),

7. če v roku, ki ga določa ta odlok, ne namesti potrebno število košev za odpadke (12. člen),

8. če krši določbe 13. člena tega odloka,

9. če ne odvažata smeti po razporedu, ki ga je sprejela občinska skupščina (14. člen),

10. če ne opravlja odvoza smeti po razporedu, ki ga je sprejela občinska skupščina (14. člen),

11. če opravlja odvoz smeti v nasprotju s sanitarnimi in ostalimi varstvenimi pogoji (15. in 16. člen),

12. če odlaga smeti in odpadke iz 5. ali 9. člena na smetišču ali izven njih (17. člen),

13. če ne skrbi za redno vzdrževanje in ureditev smetišč (19. člen).

Z denarno kaznijo 200 do 2000 din se kaznuje za prekršek tudi odgovorna oseba organizacije (pravne osebe), ki stori kakšno dejanje iz prvega odstavka tega člena.

25. člen

Z denarno kaznijo od 100 do 5000 din se kaznuje za prekršek fizična oseba, ki stori prekršek iz 1.—13. točke 24. člena.

Z denarno kaznijo 20 din se kaznuje takoj na mestu, kdor stori prekršek 1., 2., 8., 11. ali 12. točke 24. člena tega odloka, če gre za lažji prekršek ali če prekršek ni povzročil hujših posledic.

Denarne kazni iz prejšnjega odstavka izterjajo od tistih, ki jih zalotijo pri prekrških delavci uprave javne varnosti ali pristojne inšpekcijske službe.

VII. KONČNE DOLOČBE

26. člen

Nadzorstvo nad izvajanjem tega odloka opravljajo upravni organ, pristojen za komunalne zadeve, organi sanitarne in komunalne inšpekcije, organi uprave javne varnosti ter pooblaščen osebe komunalne organizacije.

27. člen

Krajevne skupnosti morajo v 1 letu po sprejetju tega odloka urediti ali sanirati dosedanja neprimerna odlagališča smeti.

28. člen

Ta odlok prične veljati osmi dan po objavi v Uradnem listu SRS.

Datum: 2. 6. 1977

Predsednik skupščine občine Cerknica
Jože Hren

Pravice iz kolektivnega nezgodnega zavarovanja

Verjetno vsi ne poznamo pravic iz kolektivnega nezgodnega zavarovanja, pa je prav, da se nekoliko seznanimo z njimi. Vse naše temeljne organizacije in Skupne dejavnosti imajo z rizično skupnostjo za osebno zavarovanje Zavarovalne skupnosti »Triglav« Ljubljana — območna skupnost Postojna — sklenjene pogodbe za kolektivno nezgodno zavarovanje.

Na osnovi te pogodbe smo vsi zavarovani za nezgode, ki imajo za posledico smrt, popolno ali delno invalidnost, prehodno delovno nezmožnost ali takšno okvaro zdravja, ki zahteva zdravniško pomoč. Pod pojmom nezgode se štejejo zlasti naslednji dogodki:

— povozitev, trčenje, udarec s kakšnim predmetom ali ob kakšen predmet, udarec električnega toka ali strele, padec, spodrselaj, strmoglavljenje, ranitev (orodje — eksplozija), vbod s kakim predmetom, udarec ali ugriz živali, različne zastrupitve, opekline, zadavitev, utopitev, preteg mišic, izpahi, izvini, zlomi kosti in drugo.

V primeru nezgode izplača zavarovalna skupnost zavarovancu, to je delavcu, ki je doživel nezgode, vsote, ki so dogovorjene v zavarovalni pogodbi, in sicer:

1. **Zavarovalno vsoto za smrt** — če je zavarovanec zaradi nezgode umrl oziroma zavarovalno vsoto za invalidnost — če je zaradi nezgode pri zavarovancu nastopila popolna invalidnost.

2. **Odstotek zavarovalne vsote za invalidnost, ki ustreza odstotku delne invalidnosti** — če je zaradi nezgode pri zavarovancu nastopila delna invalidnost.

3. **Dnevno odškodnino** — če je bil zavarovanec zaradi nezgode prehodno nezmožen za delo oziroma za opravljanje svojega rednega poklica in če je po zavarovalni pogodbi dogovorjeno izplačilo dnevne odškodnine.

4. **Povračilo stroškov zdravljenja** — če je bila zavarovancu zaradi nezgode potrebna zdravniška pomoč in če je imel zaradi tega stroške za zdravljenjem ter je po zavarovalni pogodbi dogovorjena povrnitev stroškov zdravljenja.

Če je v polici, ki pomeni pismo listino o sklenjeni pogodbi za nezgodno zavarovanje, navedeno, da zavarovalna skupnost jamči za nezgode, do katerih pri-

de v službi in izven nje, potem je zavarovanec upravičen do odškodnine za vse nezgode, ki jih utrpí na delu ali doma oziroma kje drugje. Naše temeljne organizacije imajo v svojih zavarovalnih policah navedeno to klavzulo.

Zavarovalna skupnost ne jamči za nezgode, ki nastanejo:

— zaradi potresa,
— zaradi vojnih dogodkov,
— zaradi poskusa ali izvršitve samomora zavarovanca ne glede na razlog in zavarovančevo duševno stanje,

— pri upravljanju motornih in drugih vozil brez predpisanega veljavnega dovoljenja,
— pri pripravi, poskusu ali izvršitvi naklepne kaznivega dejanja, kakor tudi pri pobjegu po takšnem dejanju, pri pretepu ali pri fizičnem obračunavanju, razen v primeru dokazane samoobrambe,

— zaradi tega, ker je bil zavarovanec ob nezgodi pod vplivom alkohola ali narkotikov.

V takih primerih zavarovanec ni upravičen do zavarovalnih vsot oziroma do odškodnine.

Za kolektivno nezgodno zavarovanje plačujemo delavci iz svojega osebnega dohodka vsak mesec premijo (zavarovalnino) 10 din (delavci TOZD Tovarna povišstva Stari trg plačujejo samo 3,20 din), da bi vsak delavec v primeru nezgode dobil zavarovalne vsote, ki mu pripadajo. V primeru smrti delavca pa bi dobil zavarovalno vsoto za smrt njegov zakonec, če njega ni, njegovi otroci oziroma ostali zakoniti dediči.

Naj omenimo primer takšne zavarovalne vsote oziroma kakšno odškodnino izplača zavarovalna skupnost delavcu, ki je doživel nezgodo za plačano mesečno premijo 10 din:

— za nezgodno smrt 12.700 din,
— za trajno invalidnost (100%) 25.400 din oziroma ustrezen odstotek za delno invalidnost, ka-



Dogovor za ekskurzijo v toplejše kraje (že stoletja organizirano zimovanje)

terega višino ugotavlja po tabeli zavarovalna skupnost,

— dnevno odškodnino 12,70 din za dneve prehodne nezmožnosti za delo.

Zavarovalna skupnost je dolžna plačati dogovorjene zavarovalne vsote oziroma povračila samo, če je nezgoda nastala med trajanjem zavarovanja in če so bile posledice nezgode medicinsko ugotovljene najkasneje v enem letu po nezgodi.

Zavarovanec, ki je zaradi nezgode poškodovan, je dolžan storiti naslednje:

— da se po možnosti takoj zglaš pri zdravniku oziroma pokliče zdravnika zaradi pregleda in nudenja pomoči, da nemudoma ukrene vse potrebno za zdravljenje ter da se glede načina zdravljenja ravna po zdravnikovih navodilih in nasvetih;

— da zavarovalni skupnosti pisмено prijavi nezgodo, brž ko mu zdravstveno stanje to omogoča, vendar najkasneje v roku enega leta od dneva nezgode;

— da v prijavi nezgode poda zavarovalni skupnosti vsa potrebna obvestila in podatke, zlasti o kraju in času, ko se je nezgoda pripetila, popoln opis dogodka, ime zdravnika, ki ga je pregledal ali ki ga zdravi, izvid zdravnika o vrsti telesnih poškodb, o nastalih in morebitnih posledicah, pa tudi podatke o telesnih hihah, pomanjkljivostih in boleznih, ki jih je zavarovanec morebiti imel že pred nezgodo.

V primeru invalidnosti zaradi nezgode mora zavarovanec predložiti polico, dokazilo o vplačilu zadnje premije, dokazila o okoliščinah nastanka nezgode in dokaze o ustaljenih posledicah (zdravniško spričevalo invalidnosti). Obrazec (zdravniško spričevalo) dobi zavarovanec pri zavarovalni skupnosti (za nas v Postojni, Vojkova ul. 7),

Če je zavarovanec zaradi nezgode prehodno nezmožen za delo, mora o tem predložiti potrdilo zdravnika, ki ga zdravi. To potrdilo pa mora vsebovati točne podatke o tem, kdaj se je pričel zdraviti in od katerega do katerega dne je bil zavarovanec nesposoben opravljati svoj redni poklic.

Zavarovalna skupnost izplača zavarovalno vsoto oziroma njen ustrezeni del ali dogovorjeno povračilo zavarovancu oziroma drugemu upravičencu (zakoncu zavarovanca, njegovim otrokom, staršem ali drugim njegovim zakonitim dedičem) v 30 dneh po tem, ko je prejela dokaze o nezgodi in njenih posledicah.

Upamo, da smo vsaj delno uspešno nanizali glavne značilnosti kolektivnega nezgodnega zavarovanja, tako da bodo naši delavci v primeru nezgode, pa naj bi se ta pripetila v službi ali pa izven nje, vedeli, kaj morajo storiti, da jim bo zavarovalna skupnost izplačala zavarovalne vsote, do katerih so upravičeni. Radi bi poudarili tudi to, da bi bilo primerno, če bi se delavci vseh temeljnih organizacij Bresta odločili plačevati enake mesečne premije. S tem bi se izenačile tudi njihove pravice na tem področju.

A. Perčič

V glavnem formalna vprašanja

O ČEM JE RAZPRAVLJAL SEKRETARIAT ZVEZE KOMUNISTOV SOZD SLOVENIJALES

Sekretariat Zveze komunistov SOZD Slovenijales — proizvodnja in trgovina je imel pred nedavnim dve seji.

Na prvi je razpravljal o moralno-politični primernosti kandidatov za predsednika poslovnega odbora SOZD in njegovega namestnika.

Na razpisani mesti se je prijavi več kandidatov. Moralno politično podporo sta dobila dipl. ing. Franc Razdevšek (predsednik) in Saša Reicher (namestnik).

Ob tem je bil sprejet tudi sklep, da je treba intenzivneje delovati na področju organiziranja in delovanja SOZD. Vodstvo družbeno političnih organizacij je pozvalo predsednika in namestnika, da se temu področju dela posebej posvetita. Ko je sekretariat razpravljal o uresničevanju akcijskega programa za uresničevanje zakona o združenem delu je sklenil pozvati vsa vodstva družbeno političnih organizacij v SOZD, naj zahtevajo od vseh odgovornih in temeljnih in delovnih organizacijah, da razpravljajo o osnutkih sporazumov, ki so v javni obravnavi ter dajo nanje svoje predloge in priporočila.

Nujne so skupne akcije za uresničevanje Zakona o združenem delu, delitev dela med delovnimi organizacijami in SOZD, za oblikovanje skupnih služb SOZD, dohodkovne odnose itd. Glede informiranosti delavcev SOZD je bilo sklenjeno, da se napravi analiza, kaj mislijo članice SOZD o obliki informiranja prek glasila SOZD Slovenijales.

Sekretariat je pregledal evidentirane kandidate za svet ZK SOZD, za sekretariat sveta ZK in komisij pri svetu ZK. Sekretariat je enajstčlanski. V sekretariatu ostanejo za kontinuiteto dela štirje člani, sedem pa se jih zamenja z novimi.

19. septembra pa je sekretariat razpravljal o uresničevanju akcijskega programa ob zakonu o združenem delu v zvezi z organiziranjem trgovine. Rečeno je bilo, da je treba trgovino organizirati in dopolniti z novimi področji dela. Ločiti je treba veleprodajo in maloprodajo, za to pa so potrebna dovolj velika skladišča po vseh trgovskih središčih v državi. Blago mora trgovina čimprej približati kupcu. O tem konceptu je treba organizirati razpravo po temeljnih organizacijah.

J. Klančar

Veliko srečanje na Vrhniki

ZBOR BORCEV IN AKTIVISTOV NOTRANJSKE

Vrhnika je bila gostitelj tretjega zbora aktivistov Osvobodilne fronte in borcev NOB Notranjske. Zbralo se je veliko število aktivistov in borcev iz vrhniške, viške, logaške in cerkniške občine. Slavje se je začelo že v petek, 9. septembra, z otvoritvijo razstave akademskega slikarja Vladimira Rakoviča. V soboto zjutraj je bil pohod mladinskih enot, popoldan pa je na reviji pevskih zborov in pihalnih orkestrrov vseh štirih občin sodelovalo okrog šeststo nastopajočih. Zvečer so na tiskovni konferenci predstavili knjigo pisatelja Karla Leskovca »Nevarni koraki«.

V nedeljo so se po slavnostni seji glavnega odbora srečanja borci in aktivisti pridružili sprevodu, ki se ga je udeležilo blizu štiri tisoč borcev in aktivistov ter predstavnikov različnih društev, teritorialne obrambe, narodne zaščite, domicilnih enot in drugi. Predsedniku CK Zveze komunistov Slovenije je raportiral prvoborec Franc Fortuna-Srnjak. Po pozdravu predsednika vrhniške občinske skupščine Branka Stergarja je imel slavnostni govor Rudolf Hribernik-Svarun. Kratko je orisal zgodovino notranjskega območja in še posebej poudaril napredek, ki ga je ta del Slovenije dosegel v povojnih letih.

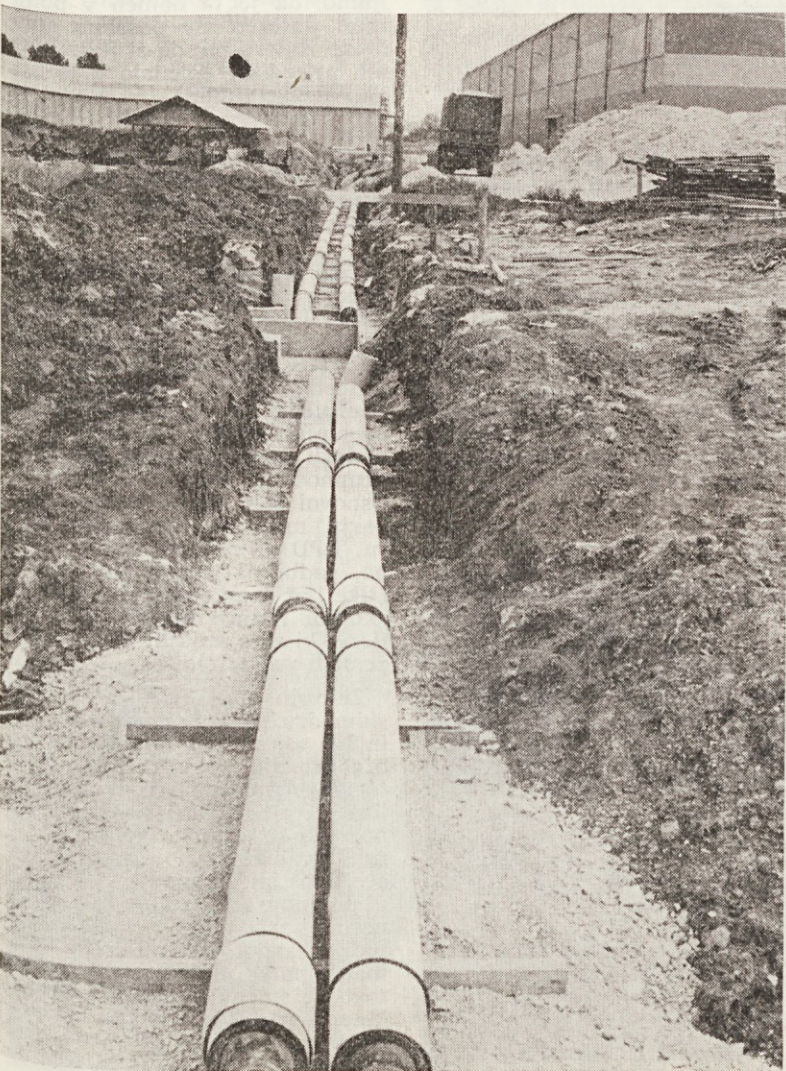
V kulturnem programu sta sodelovala združena pevska zbora LIKO in Industrije usnja Vrhnika ter pihalni orkester Vrhnika, recitatorji pa so po knjigi domačina Karla Grabeljska-Gabra predstavili Vrhniko in okolico v narodno-osvobodilnem boju.

Predsednica občinskega odbora Zveze združenj borcev NOV Valči Feher je prebrala pozdravno brzojavko maršalu Titu, Maja Feher pa v imenu mladine protestno pismo republiški konferenci SZDL ter avstrijskemu konzulatu v Ljubljani zaradi zadnjih dogodkov na avstrijskem Koroškem.

Po proslavi je bilo tovariško srečanje borcev NOB in aktivistov. Te tradicionalne prireditve se je udeležilo okrog osem tisoč obiskovalcev. Na tretjem zboru so proslavili tudi 35. obletnico ustanovitve Notranjskega, Dolomitskega in Krimskega odreda, 35-letnico osvobodjenega ozemlja ter 30-letnico ustanovitve ZZB Jugoslavije.

Veseli obrazi, stiski rok ter pogovori so izpričevali, da si ljudje takih srečanj želijo in da so take prireditve v veliki meri namenjene tudi mladini, da bi ji kar najbolj približali dogodek iz našega NOB in povojne graditve.

J. Hren



Toplovodne cevi za nove proizvodne prostore tapetništva

Zelške kulturne prireditve 1977

Letošnje zelške kulturne prireditve so potrdile lepo zamisel Kulturne skupnosti v Cerknici, da oživi nevsakdanji kulturni ambient v Zelšah, kjer se v teh naših »notranjskih Križankah« vrstijo koncerti domačih in tujih umetnikov s težnjo, da bi kulturno oživljali ta del slovenske zemlje. Da zamisel ni bila le iluzija, kažejo pretekli dogodki in zanimanje Notranjcev za to obliko kulturnega osveščanja. V vzdrževanju tradicije naših Zelš pa je še nekaj več — odtujiti mladega in delovnega človeka poplavi kiča, lažne umetnosti in nezdrave zabave...

Vsem nam je potrebna tudi duhovna rekreacija v preobilici vsakdanjih opravkov in skrbi.

Ko prislunemo zvokom instrumentov ali glasovom pevcev, nas ti odmaknejo vsaj za nekaj časa našim tegobam in vsakdanjemu delu; nevsiljivo se v nas vtihotaplja lepota glasbe, ki je najstarejša in najčistejša umetnost, ki v človekovi zavesti in podzavesti prebija njegovo boljše bistvo. Pomaga premagovati odtujenost med ljudmi in svetom.

Tudi letošnji program je bil smotrno izbran in kvaliteten (saj je težnja po kvaliteti v takem okolju očitna). Dva instrumentalna in dva vokalna koncerta.

Prvi koncert je prikazal dva zanimiva instrumenta: flavto in harfo; nastopili sta solisti harfistka Pavla Uršičeva, ki je diplomirala na Akademiji za glasbo v Ljubljani, se izpopolnjevala v Parizu in utrdila svoj sloves za mednarodnimi nastopi; druga solistka je bila Tinka Muradori iz Zagreba, kjer je tudi diplomirala; sedaj je profesorica na zagrebški akademiji in je tudi v svetu priznana umetnica. Obe umetnici obvladata svoj instrument s čisto, prozorno igro, ki ustvarja tudi bogate dinamične učinke.

Igrali sta stare plesne za harfo, Bachovo sonato za flavto ter nekaj drugih avtorjev za duo flauta in harfa.

Poslušalci so lepo sledili izvajanju in dobro napolnili prostor, kar je bilo razveseljivo za instrumentalni solistični koncert.

Drugi koncert je privabil stare in mlade poslušalce, ker je bil to večer opernih arij in samospevov priznanih mojstrov: Vivaldija, Rossinija, Verdija, Puccinija iz znanih opernih del. Obsegal je tudi črnsko in irsko narodno pesem, Simonittijeve samospeve in žgančeve medjimurske pesmi. Odlični solisti, ki so se uveljavili tudi na Dubrovniških polet-

nih igrah, so bili: Ana Pesar-Jerič, Božena Glavakova, Jurij Reja in Ivan Sancin. Koncert je zlasti razveselil ljubitelje solističnega petja.

Tretji zelški večer se je predstavil Študentski oktet, ki je bil že gost v Brestovem salonu pohištva ob otvoritvi neke slikarske razstave.

Na koncertu so poslušalci radi prislunili domači pevski literaturi. Program je zajel skladbe J. Aljaža, B. Ipavca, V. Mirka, H. Volariča in A. Foersterja; v drugem delu koncerta pa še skladbe sodobnih ustvarjalcev Simonittija, Švare in Mihelčiča, pa tudi dve jugoslovanski pesmi. Na željo občinstva so dodali še nekaj pesmi. Študentski oktet, ki deluje v okviru APZ Tone Tomšič, je mlado glasbeno telo, ki se šele uveljavlja na koncertnih nastopih; njihova interpretacija pa je dovolj lahkotna in občutena.

Zadnji večer je bil pravi glasbeni užitek za ljubitelje komorne orkestralne glasbe. Nastop »Piccolo orchestra veneta« je bil svež in prepričljivo muzikalen. Šestnajst mladih glasbenikov, ki so pokazali izredno nadarjenost, je sestavljalo komorni sestav koncerta kot na primer v renesančni, baročni in klasični glasbi. Med drugimi skladbami so izvajali Vivaldijev koncert v d-molu, Bachov koncert za violino v a-molu z violinistom Rokom Klopčičem, ki je mojster v Bachovi

tehniki igranja in naš priznani koncertni mojster.

Izredno doživetje je bil nastop solista Maria Ricciutta za kontrabas. Ta instrument slišimo malokdaj — zlasti redko pa v tako popolni muzikalni in tehnični igri. Tudi dirigent Nino Gardi je s svojo živahnostjo in prefinjenostjo muzikalnega izraza obogatil koncertni nastop.

Vse kulturne zelške prireditve so imele polni prireditveni prostor poslušalcev (nekaj več vokalnih koncerti kot instrumentalni), kar dokazuje, da se je na Notranjskem utrdilo novo kulturno žarišče, ki je prebudilo zanimanje za glasbene stvaritve in tako odpira tudi pot do kulturne osveščenosti delovnega človeka.

B. Breclj



Letošnje zelške prireditve — nastop Študentskega okteta

Na rob praznovanju petstoletnice Loža

Osrednje in zaključne prireditve 18. septembra se je kljub izredno slabemu vremenu udeležilo nad 350 ljudi. Med gosti so bili tudi člani predsedstva SR Slovenije Anica KUHAR, član CK ZKS Tone KRÁŠEVEC, predvojni in medvojni revolucionarji, nosilci spomenice 1941, predstavniki občinske skupščine in družbenopolitičnih organizacij. V imenu pokrovitelja je imel slavnostni govor predsednik skupščine občine Cerknica Jože Hren.

Letošnje leto je jubilejno leto za krajanje Loške doline, saj praznujemo 500-letnico, odkar so bile podeljene mestne pravice mestu Lož. V ta namen je bil pri krajevni konferenci SZDL Loška dolina že v letu 1976 ustanovljen posebni iniciativni odbor, ki je pripravil program prireditev, pokroviteljstvo nad praznovanjem pa je prevzela skupščina občine Cerknica.

V POČASTITEV JUBILEJEV DESET PRIREDITEV

Ob praznovanju 500-letnice ustanovitve mesta Lož in drugih jubilejev v krajevni skupnosti pa smo se krajanje Loške doline s posebno pozornostjo spomnili tudi Titovih in partijskih jubilejev.

Praznovanje se je pričelo ob slovenskem kulturnem prazniku z razstavo domačih likovnih ustvarjalcev-samoukov in z literarnim večerom domačih literatov iz cele občine.

V maju smo s spominskimi obeležji počastili tri pomembne dogodke naše polpreteklosti. Počastili smo zmago kmečko delavskega gibanja na občinskih volitvah leta 1936 in 1938, ustanovitve realne gimnazije v Starem trgu na osvobojenem ozemlju leta 1944 in mučeniško smrt učiteljice Štefke Prešeren.

Dnevu mladosti je bila posvečena revija otroških, mladinskih, moških in mešanih pevskih zborov.

V juliju in avgustu smo praznovali jubileje društvenega življenja, kot so 100-letnica Loške godbe, 90, oziroma 50-letnica prostovoljnih gasilskih društev Stari trg in Iga vas. Posebno svečano smo krajanje Loške doline skupno s PTT delavci Slovenije, kurirji in vezisti počastili tretji zbor, ki je bil ob Dnevu vstaje pri gradu Snežnik.

Za občinski praznik pa bo izšel zbornik »Notranjski listi«, ki bo posvečen naši bogati preteklosti.

OSREDNJA PRIREDITEV KLJUB SLABEMU VREMENU USPELA

Kljub temu, da so krajanje v zadnjem trenutku slišali za sprejembo kraja prireditve, se je v Domu kulture zbralo nad 350 krajanov, mnogi pa so se morali vrniti, ker ni bilo prostora. Slavnostni govor je v imenu pokrovitelja imel predsednik skupščine občine Cerknica Jože Hren.

Na prireditvi smo združili preteklost s sedanostjo s tem, da

so nas, krajanje Loške doline vpišali na kožo, ki je simbol loške mestne obrti v preteklosti, danes pa priznanje krajanom Loške doline za vse, kar smo storili za napredek in razvoj Loške doline.

Akadska folklorna skupina France Marolt iz Ljubljane je na prireditvi prikazala lepoto plesa in glasbe jugoslovanskih narodov. Gledalci so s svojim navdušenjem izpričali simpatije do kulturne tradicije naših narodov. V programu sta sodelovala še moški pevski zbor DPD »Svoboda« Loška dolina in godba na pihala.

Na predvečer osrednje prireditve, v soboto, 17. septembra smo v zgornjih prostorih muzeja »Ljudske revolucije« v Ložu odprli razstavo zbiralec etnoloških predmetov. Razstava je bila odprta do nedelje 25. septembra.

Načrtovane prireditve so za nami. Lahko ocenimo, da so vse prireditve dobro uspele in kar je najvažnejše, udeležilo se jih je mnogo ljudi.

Osnovni namen in cilj vseh teh praznovanj je bil, poživiti vsestransko aktivnost krajanov Loške doline na družbenopolitičnem, kulturnem in ostalih področjih. Z veseljem sedaj ugotavljamo, da je ta namen v polni meri dosežen. Še posebno smo lahko zadovoljni, da si je kulturnih prireditev ogledalo tako veliko število ljudi.

PRIZNANJE INICIATIVNEMU ODBORU, ORGANIZACIJAM, OBČANOM, PA TUDI POSAMEZNIKOM

Zato gre zasluga iniciativnemu odboru pri krajevni konferenci SZDL Loška dolina, ki je vodil celotne priprave, Kovinoplastiki Lož, TLI Stari trg, TP Stari trg, Industriji usnja Vrhnika in GG Snežnik, ki so z veliko mero razumevanja finančno in materialno podprli vse prireditve, kulturni skupnosti občine Cerknica, Osnovni šoli heroja Janeza Hribarja, moškemu pevskemu zboru, DPD »Svoboda« Loška dolina, godbi na pihala Kovinoplastike Lož in Akadamski folklorni skupini France Marolt iz Ljubljane, ki so s svojimi nastopi popestrili vse prireditve.

Zahvalo smo dolžni tudi lovskim družinam Lož — Stari trg in Iga vas za zelo dobro izvedbo organizacije postrežbe, pa tudi turističnemu društvu Loška dolina. Hvaležni smo našim občanom, ki so se tako številčno odzvali vabilom in prisostvovali svečanostim. Priznanje smo dolžni organom za notranje zadeve in narodni zaščiti, ki so v času prireditev zagotovili varen in normalen potek prireditev. Prav gotovo ne smemo pozabiti tudi nekaterih posameznikov, ki so vložili mnogo svojega prostega časa v pripravah, da so prireditve zadovoljivo potekale.

S. Berglez

Letošnja letovanja

Poletje, čas dopustov, je za nami in prav je, da se ozremo nazaj in poskušamo oceniti, kako so člani našega kolektiva nabirali moči za nove delovne naloge.

Najprej se moramo ustaviti ob številu delavcev, ki so organizirano letovali. To število je nekoliko večje od lanskega, vendar predstavlja približno le 5 odstotkov vseh zaposlenih. Da je to izredno nizek odstotek, ni potrebno posebej poudarjati, kaže pa na dejstvo, da temu vprašanju ni bilo niti v preteklosti niti sedaj posvečene dovolj pozornosti. Nedvomno je res, da je struktura zaposlenih taka, da čas, ki je namenjen počitku in oddihu, porabijo za domača dela. To je do neke mere mogoče razumeti, vendar pa je zaskrbljujoč podatek, da je število delavcev, ki so potrebni zdravstvenega oddiha (po priporočilu zdravnika) vsako leto večje. Iz tega lahko sklepamo, da je zanemarjeno preprečevanje škodljivih vplivov vsakdanjih naporov in da se večja število zdravljenj, kar je v popolnem nasprotju z rekom: »Bolje je preprečiti, kakor zdraviti«.

Seveda ne smemo trditi, da je samo oddih na morju dovolj in da bodo vse težave in tegobe moderne načina življenja s tem odstranjene.

Letni oddih je, lahko rečemo, »krona« celoletnih aktivnosti, ki so namenjene aktivnemu počitku in sprostitvi človeka. Poleg tega lahko dopust izkoristimo na mnogo načinov (po želji in okusu posameznika) kot so lov, ribolov, taborjenje ob jezerih, rekah, planinarjenje, gobarstvo in tako naprej. Vse te aktivnosti, ki jih med člani našega kolektiva ni

ravno malo, niso količinsko zajete v tistih borih petih odstotkih, ki bi se pa tudi povečali, če bi prišli še delavci, ki so letovali ob morju v lastni organizaciji, pri delovni organizaciji zakonskega tovariša ali kako drugače.



Da je stanje takšno, je v največji meri kriva cena letovanja. Dokaz za to je večje zanimanje za letovanje v prikolicah, kjer je letovanje cenejše zaradi nižje cene prenočišča in kuhanja v lastni režiji. Letovanje v zasebnih sobah s hrano po raznih restavracijah pa se približuje cenam v hotelih B kategorije.

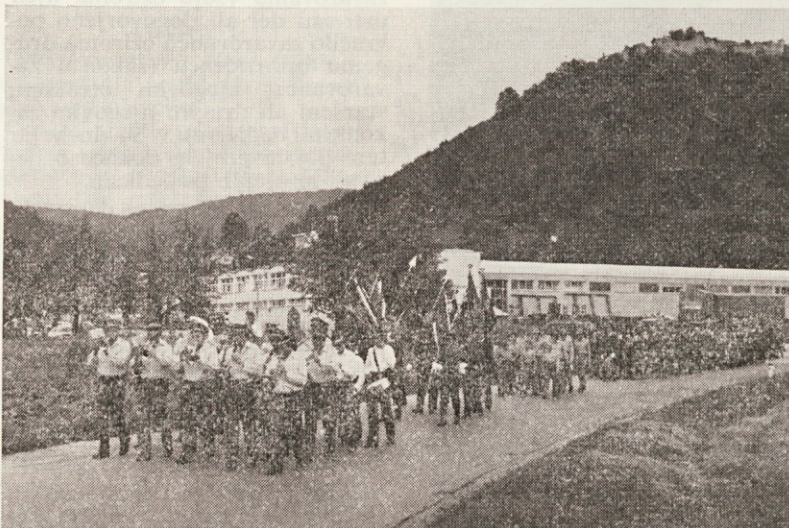
Letošnja cena prikolic je bila 150 dinarjev za veliko (štiri normalna in dve pomožni ležišči) in 130 dinarjev za malo (dve normalni in dve pomožni ležišči) prikolico. Cena je bila izračunana na podlagi petmesečne najemnine in števila koriščenih dni, kar kaže na popoln ekonomski račun. Glede na to, da koriščen v predsezoni (maj, junij) in sezoni (september) skorajda ni bilo, je cena normalno višja kakor pa bi lahko bila ob večji izkoriščenosti.

Druga težava pa je v tem, da večina delavcev želi letoovati v juliju in to v času ko se na primer za deset dni oddiha porabi najmanj dni dopusta. To povzroča nemajhne težave pri zagotovitvi kapacitete, obenem pa tudi večje stroške.

Ne bo odveč, če povemo, da je izredno težko organizirati pestrejša letovanja, glede izbire kraja in objekta bivanja, ker so v večini vse cene vezane na zakup najmanj 60 dni, česar pa mi po ekonomski ceni in ob majhnem številu letoviščarjev ne moremo zagotoviti.

Iz istega razloga je seveda nemogoče organizirati med dopustniki športno-rekreativne aktivnosti in tečaje plavanja.

Na koncu naj omenimo še to, da bo o vprašanih letovanjih in oddiha naših delavcev še letos razpravljala sindikalna konferenca in upamo, da bodo njeni sklepi vplivali na to, da bomo prihodnje leto letovali v večjem številu in ceneje. P. Kovšca



Za petstoletnico Loža je bilo kar deset prireditev. Posnetek z ene izmed njih



NAŠE MALO MESTO

Pride sanitarna inšpekcija v eno izmed sila znanih prodajal našega malega mesta in med ostalim ugotovi, da so te in te vrste salam neprimerne za prodajo, ker jim je potekel rok veljavnosti. Če ne bi bilo te nesrečne inšpekcije, bi po vsej logiki salame romale v cekarje in torbe naših gospodinj. Slučajno je po tem dogodku opravil bojda zasebno inšpekcijo nekakšen gurman salamarske specialitete in kratkomalo vso odvrženo nesrečno zalogo odtransportiral v oddelek ene naših temeljnih organizacij, kjer so na veselje številnih sodelavcev uprizorili pravcato pojedino. Kolikor je znano, se po tem dogodku ni povečal promet v obratni ambulanti, so pa prodajalci našega malega mesta nekaj dni tuhtali, v čem je vzrok zmanjšanja salamarskega prometa.



Krajevna skupnost Cerknica je z veliko prizadevnostjo zgradila novo tržnico. A kaj, ko zdaj v glavnem sameva...

Krajevni praznik Cerknice

Letos je 19. septembra krajevna skupnost Cerknica prvič praznovala svoj praznik.

Zakaj ravno ta dan? Med narodnoosvobodilnim bojem je v Cerknici na ta dan padlo veliko partizanov v boju, ki je bil za naš kraj tragičen in ga prav zato ne bi smeli nikoli pozabiti. Leta 1943 je nemška soldateska, podprta s tanki in topništvo, vdrla v Cerknico in presenetila I. in III. bataljon Tomšičeve brigade ter III. bataljon Gradnikove brigade. Pri tem napadu je padlo 76 partizanov in domačinov, precej pa jih je bilo ujetih. Več kot polovica Cerknice je bilo požgane.

Predsednik krajevnega skupnosti tovariš Andrej Hrbljan je na slavnostni seji obudil spomine na narodnoosvobodilni boj v Cerknici. Med drugim je omenil »nótranjski proces«, na katerem je bilo obsojenih na zaporne kazni več Cerknčanov, med njimi tudi Jože Petrovič, po katerem nosi ime naša krajevna skupnost.



Proslava ob svečani seji krajevnega skupnosti Cerknica

Leta 1941 je bila ustanovljena partijska celica. V oktobru tega leta so bili ustanovljeni odbori Osvobodilne fronte v Cerknici in v okoliških vaseh (Dolenja vas, Dol. Jezero in Zelše). Večina bivalstva je bila na strani narodnoosvobodilnega boja.

V narodnoosvobodilnem boju je padlo in umrlo v internaciji 138 krajanov. Veliko ljudi pa je bilo v zaporih in v internacijah.

Ko je predsednik govoril o povojnem obdobju, je zlasti poudaril napore delovnih ljudi za industrijski razvoj kraja. Cerknška občina je tako danes industrijska občina.

V bližnji prihodnosti bodo uresničili še nove naloge. Pred njimi je izgradnja otroškega vrtca, lekarne, osem novih učilnic v šoli, blagovne hiše in še česa.

Prepričani smo, da bomo v reševanju prihodnjih nalog uspešni, saj je za to zainteresiran sleherni naš krajan — naš delovni človek, je dejal tov. Hrbljan in izrazil upanje, da bomo uspešni tudi v prihodnje. J. Klančar

Nova organiziranost — nove naloge

AKTUALNI PROBLEMI IN PREDNOSTNE NALOGE SAMOUPRAVNE KOMUNALNE SKUPNOSTI OBČINE CERKNICA

Naša družbena skupnost prehaja letos na nov ustaven način financiranja splošne (proračunske) in skupne (interesne skupnosti) porabe, ki naj bi ga v celoti uveljavili v začetku prihodnjega, 1978. leta. Glavna značilnost novega sistema je pridobivanje sredstev za vso porabo z obliko svobodne menjave dela, kar pomeni dogovarjanje med porabniki družbenih uslug (delavci v TOZD in občani) ter med izvajalci (organi skupščine občine in vsemi samoupravnimi interesnimi skupnostmi).

Stari sistem se je preživel in s tem onemogočil predvsem zato, ker je povzročal porabo sredstev neodvisno od dohodka organizacij združenega dela. Če temu ne bi napravili konca, bi zavrli vsa prizadevanja za stabilizacijo in ustvarjali pogoje za nenehno rast inflacije. Z novim ustavnim načelom se bo uveljavila obvezna praksa, da lahko za osebno in za družbeno porabo trošimo le toliko sredstev, da ne okrnemo oziroma da zagotovimo normalni reprodukcijski razvoj gospodarstva samega kot edinega izvora celotne porabe.

Čeprav je bila samoupravna komunalna skupnost ustanovljena 21. februarja letos, bi kazalo, da letos pustimo v funkciji dosežani sistem financiranja in porabe, da pa storimo vse, da se kvalitetno usposobi in pripravi vse potrebno za obvladovanje stvari po novem sistemu.

Priprave na novi sistem so v polnem teku. Tudi v naši občini je oblikovan organ za koordinacijo akcije samoupravljalcev v TOZD in v družbenih dejavnostih. Cilj je, da delavci v TOZD na novo prevrednotijo trenutne in razvojne možnosti ostvarjanja dohodka za obdobje srednjeročnega plana do leta 1980. Na tej podlagi bodo skozi ocenjevanje realnih družbenih potreb namenjali sredstva za družbeni razvoj posameznih dejavnosti po obsegu, pa tudi po prioritetah. To bo odločilno vplivalo tudi na pospešen razvoj komunalne dejavnosti.

Za komunalno dejavnost v naši občini je značilno, da so sedanji plani razvoja nevsklajeni tako s finančnimi zmogljivostmi kot z družbenimi potrebami in da je sedanji sistem financiranja nepopoln in nedosleden. Zato se nam vsilujeta dve primarni nalogi in sicer:

1) Popraviti, dopolniti in vskladiti srednjeročne plane vseh komunalnih dejavnosti.

2) Glede na nov način financiranja dejavnosti posebnega družbenega pomena oblikovati celovit sistem financiranja naših razvojnih potreb.

To je toliko bolj važno, ker je komunalna v naši občini med najbolj zaostalimi dejavnostmi, v nekaterih sektorjih do take mere (kanalizacija in dr.), da že povzroča zastoj v razvoju novogradenj v občutljivih središčih (Cerknica, Stari trg in Rakek).

Zato je potrebno na podlagi analize sedanjega stanja, tako na področju sistemov obvladovanja komunalne problematike, kot glede samoupravne in funkcionalne organiziranosti usmeriti osredotočena prizadevanja zlasti na naslednje naloge:

1) Skupščina samoupravne komunalne skupnosti s svojimi organi, sestavljena iz delegatov krajevnih skupnosti in TOZD nosi pravno, samoupravno in akcijsko odgovornost za obvladovanje vseh komunalnih dejavnosti v naši občini. V ta namen vodi politiko kratkoročnega in dolgoročnega razvoja, izraženo v planih in programih.

2) Pri oblikovanju planov in programov komunalnega razvoja SKS vzpodbuja in sodeluje pri vseh neposrednih dogovarjanjih svobodne menjave dela in sredstev med družbenimi organi, zlasti krajevnimi skupnostmi in TOZD. Poleg tega tudi aktivno pospešuje organizirano združevanje sredstev občanov v vaških in krajevnih skupnostih ter občini za ureditev konkretnih komunalnih objektov. Za tako skupno dogovorjene komunalne naloge SKS usmerja oziroma vključuje tudi lastna sredstva, zbrana iz drugih virov. V takšen sistem dogovarjanja se zajema tudi OZD — Komunalno podjetje, zlasti, kadar se angažira kot je, kadar se angažira kot nosilec — izvajalec komunalne naloge.

3) Programi in plani SKS zajemajo poleg planskih komunalnih obvez krajevnih skupnosti tudi naloge, ki so širšega družbenega pomena. Te naloge prevzema na lastno pobudo ali na priporočila drugih samoupravnih in družbenih organov (SOB Cerknica, Območnih komunalnih skupnosti, SLO in sl.).

4) Pred oblikovanjem razvojnih planov se bodo SKS in krajevne skupnosti dogovorile in sporazumele o enotnih kriterijih in režimih obvladovanja posameznih komunalnih dejavnosti tako, da se zagotovi varnost občanov pred nevarnostmi oziroma nevspešnostmi n. pr. voda, odpadke, odpadki, elektrovi, ceste, promet in druge komunalne storitve in usluge. Dogovoriti se je treba tudi za enoten sistem cen komunalnih storitev in uslug. Zlasti to velja za individualno komunalno porabo (voda, odpadke, plin), kjer je treba poleg kvalitete zagotoviti tudi amortizacijo nosilcu usluge. Za vse individualne vrste komunalnih uslug je treba zagotoviti družbeni nadzor.

5) Predmet dogovarjanja med SKS in krajevnimi skupnostmi so tudi prioritete razvoja komunalnih dejavnosti po več ali posameznih vaških in krajevnih skupnostih.

Vaške skupnosti kot osnovne celice družbenega dogovarjanja morajo biti kar najbolj aktivno prisotne pri oblikovanju vseh planov, ki zadevajo komunalno problematiko kot pobudniki, organizatorji, samo — ali sofinancerji, kolektivni izvajalci in dr. Zlasti je to važno, kadar gre za specifične komunalne probleme, katerih interes ne presega njihovega kraja.

6) Razvojni plani vseh nosilcev komunalnih nalog poleg navedbe konkretnih akcij obvezno vsebujejo tudi vire za finančno pokritje za vsako nalogo posebej. Vse planske naloge morajo biti v skladu s solidno finančno realizacijo. Za urejanje komunalnih naprav v že zgrajenih naseljih je pogoj samoprispevek občanov — korištnikov predvidenih naprav.

7) SKS in krajevne skupnosti se bodo med drugim dogovorile tudi o oblikah, pristojnosti in financiranju posameznih komunalnih dejavnosti za trajnejše obdobje. Ta dogovor zajema vsako krajevno skupnost in se glede na njene specifičnosti in zmožnosti razmeji, katera od komunalnih dejavnosti se bo obvladala prek Komunalnega podjetja, katera preko delovne enote KS in katera z neposrednim delom vaše skupnosti.

8) Vzpostaviti je treba aktivne odnose prek delegatske strukture v vseh območnih komunalnih skupnostih. To velja tudi za izvršilne in strokovne organe naše skupnosti. Zagotoviti je treba prisotnost pri oblikovanju in karšnemkoli spreminjanju planov in programov teh skupnosti.

9) Zaradi izjemnih razmer je treba takoj začeti iskati rešitve na sektorju kanalizacije tako, da se po eni strani zagotovi premik v izgradnjo primarnih kolektorjev, po drugi pa, da bo zastoj gradenj v središčih občine čim manj prizadet.

10) Glede na že večletni zastoj in nedokončanost del na izrabi

voda Cerknškega jezera je treba aktivirati strokovne delovne komisije na ravni območja in republike, da se čimprej oblikujejo ostališča glede načrtne izrabe voda Cerknškega jezera in predvideni ukrepi v ta namen.

11) SKS, zlasti njeni strokovni odbori in izvršni odbor bo aktivno sodelovala z organi SOB Cerknica pri vseh pravnih aktih in administrativnih ukrepih, ki zadevajo področje komunalnega gospodarstva. SKS bo postopoma prevzela vse funkcije opravil in vire sredstev, za katere predvideva nova zakonodaja prenos na našo skupnost. SKS bo skrbela za optimalno iskanje virov za financiranje žgočih potreb komunalnega razvoja in v ta namen sklepala namenske, zlasti pa dolgoročne pogodbe in samoupravne sporazume. SKS bo analitično spremljala cene za komunalne storitve in usluge ter skrbela za njihovo prilagajanje podobnim strukturam v sosednjih občinah.

12) SKS bo zlasti letos aktivno sodelovala pri oblikovanju in uresničevanju predvidenih odlokov SOB Cerknica, ki se nanašajo na komunalno področje in sicer zlasti:

- o prostorskem planu občine,
- o komisiji za delovanje na področju urbanizma,
- o oblikovanju kriterijev za določitev manj razvitih področij v občini,

- o oblikovanju povprečne gradbene cene in stroškov komunalnega urejanja stavbnih zemljišč za leto 1977,

- o varstvu okolja in zunanjem licu naselij v občini,

- o komunalnem prispevku in stopnji opremljenosti stavbnih zemljišč ter objektov,

- o izkoriščanju peskokopov in kamnolomov,

- o odvajanju in čiščenju odpadnih voda,

- o ureditvi določene industrijske cone,

- o kategorizaciji cest,

- o sprejemanju zazidalnih načrtov za posamezna naselja v občini in

- o enotnem pokopališkem redu.

13) Skladno z veljavnimi pravnimi normami je treba uveljaviti sistem zemljiške rente na območju občine. Tako zbrana sredstva naj bi služila za pokrivanje poslovnih stroškov SKS in za intervencijske namene.

Zagotoviti je treba plačilo za polno protivrednost cene zazidalnega zemljišča vsem koristnikom brez izjeme — skladno z obsegom in s kvaliteto potrebne komunalne opremljenosti.

14) Izdelati je potrebno študijo o sistemu zazidalnih načrtov za vse večje kraje v občini. Ta naselja je treba razvrstiti v določeno število stopenj glede režima zazidljivosti.

15) Priporoči se delovnemu kolektivu Komunalnega podjetja, da se prilagodi zakonski obliki organizacije posebnega družbenega pomena s tem, da se v tem smislu tudi organizacijsko, delovno in kadrovske sanira.

Pri investicijah v sredstva za delo večje vrednosti v Komunalni delovni organizaciji lahko sodeluje tudi SKS. Izvršni odbor SKS naj se dogovori s Komunalno delovno organizacijo, da za potrebe organov SKS opravlja določene, zlasti računovodske storitve.

16) Poskrbeti je treba za primerno obliko javnega obveščanja o vseh problemih, akcijah in rešitvah SKS.

Izvršni odbor se pooblašča in zadaljuje, da organizacijsko realizira v tem prikazu in razpravi zavzeta stališča ter da sproti ugotavlja vse možne vire financiranja in kreditiranja komunalnih potreb in jih usmerja v namene, ki so vsebovani v sprejetih planih nosilcev teh dejavnosti.

Deset let strelske družine „Brest“

Strelska družina Brest Cerknica je nastala na pobudo več navdušenih strelcev, ki so zaradi razpada strelske družine »Jezero« potrebovali novo organizacijo.

Na ustanovnem občnem zboru 22. septembra 1967 je bil za prvega predsednika izvoljen Janez Kovačič. V letih 1967—1969 so se strelci vključevali v tradicionalna tekmovanja za počastitev naših praznikov. Bolj razgibano delo pa se je pričelo od leta 1970 dalje. V tem letu smo si uredili strelišče za zračno puško v prostorih stare delavske restavracije. Na strelišču je osem osvetljenih strelnih mest danes že opremljenih z daljnogledi. Nabavo najnovejšega inventarja in potrošnega materiala je financirala sindikalna organizacija Bresta. Prav tako je krila vse ostale stroške, ki so jih imeli strelci z nastopi.

Na vseh strelskih srečanjih do leta 1971 so nastopali le strelci, strelk nismo imeli. To pa se je poznalo pri končnih uvrstitvah na večjih tekmovanjih. Da bi pridobili tudi članice, je bil v začetku leta 1971 organiziran sistematični trening dvakrat tedensko. Redno ga je obiskovalo 11 članic in 18 članov. Od leta 1971 se vseh tekmovanj udeležuje tudi ženska ekipa in pridno polni vitrine s pokali, medaljami in diplomami.

Delo strelske družine poteka po koledarju tekmovanj, ki je prilagojen koledarju Strelske zveze Slovenije. Člani naše strelske družine lahko tekmujejo na republiških tekmovanjih samo, če izpolnijo določeno normo na ustreznem tekmovanju. Od skupno 26 tekmovanj je 6 republiških, 10 medobčinskih, 5 občinskih in 5 družinskih.

V desetih letih delovanja smo dosegli nekaj dobrih uvrstitev v republiškem merilu. Posebno dragocena pa je letošnja zmaga moške in ženske ekipe (skupaj) na 8. lesariadi v Ljubljani. Osvojili smo prehodni pokal Strelske zveze Slovenije.

V naši družini smo podelili 41 značk »dober strelce«, 10 značk pa »odlični strelce«. Normo za »mojstra strelca« sta izpolnila dva člana, ker pa ni bila izpolnjena na republiškem tekmovanju, naslova nista bila podeljena.

V spomin

V septembru nas je za vedno zapustil dolgoletni sodelavec Andrej ŠEGA, ki je velik del svojega življenja in svojih življenjskih moči posvetil svojemu Brestu in svoji zeleni Notranjski.

Njegova življenjska pot je bila en sam trd, kljubovalen boj za ustvaritev boljših družbenih in življenjskih pogojev za vse delovne ljudi, za našo enakopravno socialistično družbeno skupnost — od revolucionarnega delovanja med narodnoosvobodilnim bojem do trdega dela pri ustvarjanju in razvoju Bresta.

Takšnega se ga bomo vedno spominjali — kot nadvse sposobnega sodelavca, kot osebnost, ki je neločljivo povezana z razvojem Bresta, predvsem pa kot človeka, ki je razumel soljudi in vse življenje žrtvoval za njihov boljši jutri.

Delovna skupnost Bresta

Naša družina ima sedaj tri inštruktorje strelstva in štiri občinske sodnike.

In kaj čaka našo strelsko družino v prihodnje?

Vsestransko si moramo prizadevati za razvoj in večjo množičnost strelskega športa na širšem področju.

Strelska organizacija mora skupno z družbenopolitičnimi organizacijami, s samoupravnimi organi v organizacijah združenega dela in z interesnimi ter krajevnimi skupnostmi, s štabi in teritorialnimi enotami splošnega ljudskega odpora in JLA, aktivno sodelovati pri razvijanju dejavnosti, ki imajo za cilj razvi-

janje in krepitev obrambne vzgoje prebivalstva.

Aktivno si mora prizadevati za usposabljanje strelskih delavcev in pridobitev novih strelskih trenerjev in sodnikov vseh kategorij.

Boriti se mora, da bo strelstvo na vseh ravneh pravilno vrednoteno ter si prizadevati, da bodo vsepovsod upoštevali pomen in vlogo strelskih organizacij — ne samo v moralnem, temveč tudi v finančnem pogledu.

Ob 10-letnici SD »Brest« in 30-letnici Bresta je strelska družina organizirala tekmovanje z zračno puško.

Vrstni red:

Ženske:

1. SDK Ljubljana (167, 161, 158)	486 krogov
2. SD Železničar Ljubljana (171, 142, 151)	464 krogov
3. SD Brest (158, 158, 143)	459 krogov
4. Meblo Nova Gorica (151, 142, 131)	424 krogov
5. SD Železničar Maribor (134, 147, 135)	416 krogov

Posamezno:

1. Vršaj Joži	171 krogov od 200 možnih
2. Rolih Tončka SDK Ljubljana	167 krogov
3. Čičmir Marinka SDK Ljubljana	161 krogov
Četrto in peto mesta sta osvojili Turk in Turšič (obe Brest) s 158 krogi.	

Moški:

1. SD Center Postojna (368, 327, 357, 326)	1378 krogov
2. SD Železničar Ljubljana (363, 334, 346, 348)	1373 krogov
3. SD Brest I (343, 342, 342, 338)	1365 krogov
4. Meblo Nova Gorica (322, 329, 351, 348)	1350 krogov
5. SD Železničar Maribor (325, 324, 344, 348)	1341 krogov
6. SDK Ljubljana (343, 349, 337, 288)	1317 krogov
8. SD Brest II (276, 338, 300, 253)	1167 krogov

Posamezno:

1. Šuligoj Matjaž SD Center Postojna	368 krogov od 400 možnih
2. Vršaj Stane SD Železničar Ljubljana	363 krogov od 400 možnih
3. Nadoh Iztok SD Center Postojna	357 krogov od 400 možnih

J. Kebe

Filmi v oktobru

10. ob 17. uri in ob 19,30 — nemški western OLD SCHATERHAND
10. ob 16. uri in ob 19,30 — ameriški spektakel ZADNJI DNEVI POMPEJEV.
10. ob 19,30 — ameriški western POMAGAJTE ŠERIFU.
10. ob 19,30 — ameriška drama ISKALA JE SREČO.
10. ob 19,30 in 9. 10. ob 16. uri — ameriški pustolovski film AFRIKA EXPRES.
10. ob 19,30 — ameriška kriminalka MOŽ SREČNE ROKE.
10. ob 19,30 — mehiška kriminalka ŽENSKA V AKCIJI.
10. ob 19,30 — izraelska komedija SREČNI OČE OSMIH HČERK.
10. ob 19,30 in 16. 10. ob 16. uri — ameriška risanka ROBIN HOOD.
10. ob 19,30 — angleška komedija ALFIE SRČEK.
10. ob 19,30 — ameriški western BILO JE NEKOČ NA DIVJEM ZAHODU.
10. ob 19,30 — ameriška kriminalka LOVCI NA DOTO.
10. ob 19,30 in 23. 10. ob 16. uri — ameriški pustolovski film PUSTOLOVŠČINE SREČNE LADY.
10. ob 19,30 — danski erotični film ROMANTIKA V POSTELJI.
10. ob 19,30 — ameriški pustolovski film KASIM.
10. ob 19,30 — ameriški western VOJVODINJA IN POTEPUH.
10. ob 19,30 in 30. 10. ob 16. uri — ameriški vohunski film TRIJE KONDORJEVI DNEVI.
10. ob 19,30 — ameriški western ENOOKI ŠERIF IN DAMA.
10. ob 19,30 — angleški erotični film DOŽIVLJAJI ČISTILCA OKEN.



Ribe, polhi, gobe — rekreacija

Mnenja, kako izrabiti prosti čas in prijetno združiti s koristnim, so dokaj različna. Na sedanji stopnji družbenega razvoja, še zlasti pa razvoja mehanizacije, je človek postal robot napredka. Ne zaveda pa se, da je njegov obstanek odvisen od narave in od okolja, v katerem živi in dela. Človek pogosto pozablja na različne oblike rekreacije, ki jo omogoča družba prek različnih športnih in kulturnih vrst, ne zna pa tega izkoristiti. So pa tudi druge oblike rekreacije: ribolov, polharija in gobarstvo, o katerih naj malce pokramljamo.

Ribolov

Ribolov je človeka pritegnil že od nekdaj, saj je z njim pridobil osnovno prehrano. Tudi našim prednikom ob Cerkniskem jezeru je pomenil ribolov dodatni vir zaslužka, pa tudi prehrano.

Športni ribolov pa se je pri nas začel razvijati šele pred dobri dvajsetimi leti in se je danes že močno razširil. Ljudi pritegnejo k jezeru predvsem mir, čisti zrak in pa seveda težko pričakovani trenutek, ko bo riba prišla. Če pa človek že ima ribiško srečo in ujame kapitalno ribo, je to še svojevrsten užitek, pa tudi poslastica za na krožnik.

Postati ribič ni težko. Ribič lahko postane vsakdo, ki izpolnjuje pogoje za vpis v ribiško družino, lahko pa ribari vsakdo, ki kupi dnevno ribolovno dovolilnico. Ribolov je odprt čez vse leto, le za posamezne vrste rib so časovne omejitve odlova. Največ uspeha pri ribolovu ima že prekaljen ribič, niso pa redki slučajji, da tudi nedeljskim ribičem primejo največje ribe. Premislite, pa boste prišli do zaključka, da boste pri ribolovu pozabili vsakdanje skrbi.

Polharstvo

Polharija na Notranjskem izvira še iz Valvasorjevih časov, ko so ljudje lovili polhe predvsem zato, da so od prodanih srebrnosivih polhovih kožic iztržili toliko denarja, da so nabavili za vso družino zimsko obleko in obutev. To je trajalo vse do začetka druge svetovne vojne.

Danes pa polhanje ne pomeni več pridobitne dejavnosti, tem-

več čisto rekreacijo za tistega, ki ljubi gozd, prijetno družbo ob tabornem ognju, nočne sprehode od pasti do pasti in ne nazadnje tudi odlični okus krompirjevih žgancev, če so zabeljeni s polhi. Polhati se začne 25. septembra in to traja vse do prvega zapadlega snega, ko gredo polhi spat (to ne velja za letos, ker je sneg padal še v koledarskem poletju).

Polhi pa se ne lovijo vsako leto, ker se razmnožujejo le tedaj, ko dobro obrodi žir na bukvah. Kot kaže, bo letošnja polharija obilna, saj je žir dobro obrodil. Če se boste letošnje jeseni ozirali v večernih urah po obronkih notranjskih gozdov, boste videli številne kresnice, ki pomenijo taborne ognje polharjev. Če pa vas zanima razvoj polharstva, si lahko ogledate polharski muzej v vasi Goričice.

Gobarstvo

Notranjski travniki in gozdovi štejejo med tiste, na katerih je sorazmerno dosti različnih vrst gob, ki rastejo od začetka pomladi pa do pozne jeseni. V zadnjem času srečujemo iz dneva v dan več ljudi, ki s košarami v rokah »prečešajo« gobarske predele. Resnici na ljubo, gobarji ne povedo, kje je gobarski teren. Tega vsak skrbno pazi zase, pa ne toliko zato, ker je lačen gob, ampak gre za prestiž, kdo jih bo več nabral.

Poznamo več vrst užitnih gob, so pa tudi strupene. Pregovor pravi, da so vse gobe užitne samo enkrat. Zato pazite, da ne boste nabirali tudi čistih, ki so samo enkrat »užitne«. Pravi gobar pobira samo tiste gobe, ki jih da v košaro, ostale pa pusti rasti in jih ne brca. Če se boste odločili za gobarstvo, boste morali najprej prehoditi precej kilometrov, da si boste našli svoj teren, ob tem pa boste spoznali vse lepote, ki jih skrivajo naši travniki in gozdovi. Če boste nabirali gobe, bo tudi vaš jedilni list bolj bogat.

Če ste ob branju teh vrstic našli tudi sebe, se odločite izbrati tisto, kar vas najbolj privlači. Spoznali boste, da vam okolje, v katerem živimo, resnično nudi prijetno rekreacijo, ki je združena tudi s koristnim.

F. Tavželj

Naši upokojenci

V avgustu letos je zaradi upokojitve zapustila našo delovno skupnost dolgoletna sodelavka tovarišica Milka ŽAGAR iz Staroga trga.

Tovarišica Milka je bila v naši temeljni organizaciji zaposlena dvanajst let. Vsa ta leta nam je pripravljala tople obroke hrane in skrbela za naše zadovoljstvo. Ob odhodu v pokoj ji želimo še veliko zdravih in srečnih let.

Delovna skupnost TOZD TLI Stari trg



Brestov obzornik, glasilo delovne skupnosti Brest Cerknica n. sol. o. Glavni in odgovorni urednik Božo LEVEC. Ureja uredniški odbor: Marija GRBEC, Vojko HARMEL, Jožica ILERŠIČ, Jože KLANČAR, Božo LEVEC, Janez MELE, Franc MULEC, Viktor OGRINC, Miha ŠEPEC in Vinko ŽNIDARŠIČ. Foto: Jože ŠKRLJ. Tiska Železniška tiskarna v Ljubljani. Naklada 2800 izvodov.

Glasilo sodi med proizvode iz 7. točke prvega odstavka 36. člena zakona o obdavčevanju proizvodov in storitev v prometu, za katere se ne plačuje temeljni davek od prometa proizvodov (mnenje sekretariata za informiranje izvršnega sveta SR Slovenije št.421-1/72 z dne 24. oktobra 1974).